

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2020/21:SfU18

Arbetskraftsinvandring

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som rör arbetskraftsinvandring och uppehållstillstånd för forskning och studier.

I betänkandet finns 18 reservationer (M, SD, V, KD, L) och två särskilda yttranden (M, C).

Behandlade förslag

Cirka 80 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden	7
Arbetskraftsinvandring	7
Forskning och studier	30
Reservationer	34
1. Högkvalificerad arbetskraft, punkt 1 (M)	34
2. Principerna för arbetskraftsinvandring, punkt 2 (SD)	35
3. Principerna för arbetskraftsinvandring, punkt 2 (V)	36
4. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (M)	37
5. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (SD)	38
6. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (KD)	38
7. Försörjningskrav för familjemedlemmar, punkt 4 (M, SD, KD)	39
8. Administration och handläggningstider, punkt 5 (M, KD, L)	40
9. Administration och handläggningstider, punkt 5 (SD)	40
10. 30-dagarsgaranti, punkt 6 (M, SD)	41
11. Myndighetsansvar, punkt 7 (M)	41
12. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (M)	42
13. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (SD)	43
14. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (V)	45
15. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (KD)	46
16. Spårbyte, punkt 9 (M, SD, KD)	47
17. Forskning och studier, punkt 10 (M)	47
18. Forskning och studier, punkt 10 (SD)	48
Särskilda yttranden	50
1. Principerna för arbetskraftsinvandring, punkt 2 (C)	50
2. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (M)	50
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	51
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	51

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Högkvalificerad arbetskraft

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1086 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 5,
 2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkandena 3 och 4,
 2020/21:1746 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkandena 10 och 11,
 2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 1,
 2020/21:2461 av Marta Obminska (M),
 2020/21:3031 av Kristina Axén Olin och Johan Forssell (båda M),
 2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 2 och 3
 samt
 2020/21:3536 av Margareta Cederfelt (M).

Reservation 1 (M)

2. Principerna för arbetskraftsinvandring

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:431 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 9,
 2020/21:653 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,
 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2,
 2020/21:2065 av Mathias Tegnér (S),
 2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,
 2020/21:2477 av Dag Larsson m.fl. (S) yrkande 3,
 2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1,
 2 och 10,
 2020/21:2917 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkandena 15 och 16 samt
 2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1.

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (V)

3. Villkor för arbetstillstånd

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3,
 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 8, 9, 11 och 12,
 2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14,
 2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 och 8
 samt
 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 42.

Reservation 4 (M)

Reservation 5 (SD)

Reservation 6 (KD)

4. Försörjningskrav för familjemedlemmar

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 13,
2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 44.

Reservation 7 (M, SD, KD)

5. Administration och handläggningstider

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 5,
2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 7
och 9,
2020/21:3262 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10 och
2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation 8 (M, KD, L)

Reservation 9 (SD)

6. 30-dagarsgaranti

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 8 och
2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 6.

Reservation 10 (M, SD)

7. Myndighetsansvar

Riksdagen avslår motion

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 5 och
7.

Reservation 11 (M)

8. Åtgärder mot missbruk av regelverket

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 14–17,
2020/21:343 av Martina Johansson (C),
2020/21:1053 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,
2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 1,
2020/21:1856 av Camilla Waltersson Grönvall (M),
2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 2,
2020/21:2350 av Boriana Åberg (M) yrkandena 4 och 5,
2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5
och 6,
2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 11
och 14–17,
2020/21:2800 av Betty Malmberg (M),
2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 10,
2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 11–13 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 43.

Reservation 12 (M)

Reservation 13 (SD)

Reservation 14 (V)

Reservation 15 (KD)

9. Spårbyte

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 12,

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 5 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 40.

Reservation 16 (M, SD, KD)

10. Forskning och studier

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 2,

2020/21:2460 av Marta Obminska (M),

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 4–6 och

2020/21:3321 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 13.

Reservation 17 (M)

Reservation 18 (SD)

Stockholm den 6 april 2021

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Rikard Larsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Rikard Larsson (S), Maria Malmer Stenergard (M), Carina Ohlsson (S), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Teresa Carvalho (S), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M), Jennie Åfeldt (SD), Jonny Cato (C), Christina Høj Larsen (V), Fredrik Malm (L) och Rasmus Ling (MP).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21. Yrkandena rör arbetskraftsinvandring, bl.a. principer och villkor för arbetstillstånd, kontrollåtgärder, missbruk av regelverket samt villkor för uppehållstillstånd för studier och forskning.

Utskottets överväganden

Arbetskraftsinvandring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om bl.a. visering för högkvalificerad arbetskraft, behovsprövad arbetskraftsinvandring, villkoren för arbetstillstånd, handläggningstider, s.k. kompetensutvisningar och åtgärder mot missbruk av regelverket.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (V), 4 (M), 5 (SD), 6 (KD), 7 (M, SD, KD), 8 (M, KD, L), 9 (SD), 10 (M, SD), 11 (M), 12 (M), 13 (SD), 14 (V), 15 (KD) och 16 (M, SD, KD) samt särskilt yttrande 1 (C) och 2 (M).

Gällande ordning

Visering

Så kallade Schengenviseringar regleras i EU:s viseringskodex, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar. Den ska tillämpas på alla medborgare från tredjeländer (s.k. tredjelandsmedborgare) som är skyldiga att ha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser. Förordningen gäller viseringar för transiteringar eller planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar längre än tre månader.

Därutöver får nationell visering beviljas för inresa och vistelse i Sverige för längre tid än tre månader och högst ett år enligt 3 kap. 4 § utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL. Det krävs då att det finns särskilda skäl.

Arbetstillstånd, EU-blåkort och tillstånd för säsongarbete m.m.

En utlänning som ska arbeta i Sverige på grund av en anställning här eller utomlands ska ha ett arbetstillstånd (2 kap. 7 § UtL). Från denna huvudregel finns det dock ett antal undantag för vissa utlänningar, bl.a. medborgare i de nordiska länderna, Schweiz och dem med uppehållsrätt eller permanent uppehållstillstånd i Sverige (2 kap. 8 c § UtL).

Det krävs dessutom att utlänningen ska ha ansökt om arbetstillstånd och fått det beviljat före inresan i landet (6 kap. 4 § UtL). Vissa undantag finns, bl.a. för ärenden som gäller förlängning av arbetstillstånd.

Forskare och studenter inom högre utbildning är under tiden för sitt uppehållstillstånd undantagna från kravet på arbetstillstånd (5 kap. 2 § UtL).

Arbetstillstånd får inte ges för längre tid än två år och inte för längre tid än anställningstiden (6 kap. 2 a § UtL). Den sammanlagda tillståndstiden får vara högst fyra år, eller sex år om det finns särskilda skäl. Ett arbetstillstånd ska

knytas till en viss arbetsgivare och avse ett visst slags arbete. Efter en sammanlagd tillståndstid om två år ska tillståndet endast knytas till ett visst slag av arbete.

En utlänning som vistas i Sverige mer än tre månader ska även ha ett uppehållstillstånd (2 kap. 5 § UtL). Från detta krav finns ett antal undantag, t.ex. för EES-medborgare.

Enligt 5 kap. 10 § UtL får ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som önskar vistas här i landet för arbete, studier, besök eller för att bedriva näringsverksamhet. Uppehållstillståndet beviljas för samma tid som arbetstillståndet.

För permanent uppehållstillstånd krävs att utlänningen under fyra av de sju senaste åren haft uppehållstillstånd för arbete (5 kap. 5 § UtL).

Migrationsverket ska enligt 5 kap. 12 § utlänningsförordningen (2006:97) förkortad UtIF, besluta om en förteckning över slag av arbeten inom vilka det finns en stor efterfrågan på arbetskraft. En sådan förteckning ska upprättas i samråd med Arbetsförmedlingen som i sin tur ska lämna sammanslutningar av arbetsgivare respektive arbetstagare tillfälle att yttra sig.

I 4 kap. 21 b § UtIF anges att ett ärende om uppehållstillstånd för arbete och ett arbetstillstånd enligt 6 kap. 2 § UtL ska avgöras senast inom fyra månader från det att ansökan lämnades in. Om det finns särskilda skäl eller om ansökan behöver kompletteras får tiden förlängas. Om ärendet inte avgjorts inom denna tid får sökanden begära att ärendet ska avgöras enligt 12 § förvaltningslagen (2017:900) även om kravet på avgörande inom sex månader enligt den paragrafen inte är uppfyllt.

I 6 a kap. UtL finns särskilda bestämmelser om EU-blåkort vid högkvalificerad anställning. Bestämmelserna har sin grund i EU:s blåkortsdirektiv (2009/50/EG).

Enligt 6 a kap. 1 § UtL krävs för tillstånd bl.a. att utlänningen har erbjudits en högkvalificerad anställning i Sverige med en anställningstid om minst ett år med en lön om minst en och en halv gånger den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige. En anställning ska anses vara högkvalificerad om den förutsätter att utlänningen har relevant och särskild kompetens för den i form av slutförda studier som motsvarar 180 högskolepoäng eller fem års yrkeserfarenhet inom det yrke eller den bransch som anställningen avser. Om den högkvalificerade anställningen gäller ett reglerat yrke ska utlänningen styrka behörigheten att få utöva yrket i Sverige.

Tillståndstiden för ett EU-blåkort ska vara högst två år med möjlighet till förlängning (6 a kap. 5 § UtL). Den sammanlagda tillståndstiden för ett eller flera EU-blåkort får inte överstiga fyra år. Under de första två åren ska ett EU-blåkort knytas till en viss anställning och avse ett visst slags arbete (6 a kap. 7 § UtL). Därefter ska ett EU-blåkort endast knytas till ett visst slag av arbete. Om anställningen upphör under tillståndstiden får utlänningen vistas i Sverige under tre månader för att söka ny anställning, räknat från när anställningen upphörde.

Ett ärende om EU-blåkort ska enligt 6 a kap. 1 § UtL avgöras inom 90 dagar från det att ansökan lämnades in (5 a kap. 1 § UtF). Om ärendet behöver kompletteras får tiden förlängas. Om ärendet inte avgjorts inom denna tid får sökanden begära att ärendet ska avgöras enligt 12 § förvaltningslagen även om kravet på avgörande inom sex månader enligt den paragrafen inte är uppfyllt. Ett ärende om uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en innehavare av EU-blåkort ska avgöras senast sex månader från det att ansökan lämnades in.

Normalt krävs att en ansökan om EU-blåkort görs före inresan i Sverige (6 a kap. 4 § UtL). Det finns dock vissa undantag bl.a. för en utlänning som vistats i en annan EU-stat i 18 månader och under denna period haft EU-blåkort utfärdat av den staten, om ansökan ges in senast en månad efter inresan i Sverige.

Bestämmelser om tillstånd för säsongarbete finns i 6 c kap. UtL.

Ett tillstånd för säsongarbete beviljas i form av ett arbetstillstånd för säsongarbete om vistelsen inte överstiger 90 dagar. Om vistelsen däremot överstiger 90 dagar beviljas ett uppehålls- och arbetstillstånd för säsongarbete.

Ett tillstånd för säsongarbete får inte beviljas för längre tid än anställningstiden och inte för längre tid än utlänningens pass gäller (6 c kap. 9 § UtL). Den sammanlagda tillståndstiden för ett eller flera tillstånd för säsongarbete får inte överstiga sex månader under en tolv månadersperiod. Det finns enligt 6 c kap. 10 § UtL möjligheter att förlänga tillståndstiden med beaktande av 6 c kap. 9 § UtL.

Av 5 c kap. 1 § UtF framgår att ett ärende om tillstånd för säsongarbete enligt 6 c kap. 1 § UtL ska avgöras senast 90 dagar från det att ansökan lämnades in. Om ansökan behöver kompletteras får tiden förlängas. Sökanden ska underrättas om detta. I 5 c kap. 2 § UtF föreskrivs dock att en ansökan om tillstånd för säsongarbete från en utlänning som under de senaste fem åren har haft ett tillstånd för säsongarbete i Sverige ska handläggas mer skyndsamt än vad som följer av 1 § UtF, förutsatt att utlänningen tidigare har följt villkoren för tillståndet.

När det gäller förutsättningarna för att beviljas uppehålls- och arbetstillstånd för företagsintern förflyttning, s.k. ICT-tillstånd, återfinns dessa i 6 b kap. UtL. Chefer, specialister och praktikanter som ska tjänstgöra i Sverige i mer än 90 dagar kan komma i fråga för ett sådant tillstånd.

Familjemedlemmar

Familjemedlemmar till en utlänning som beviljats tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete får beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 4 kap. 4 a § UtF. Det handlar bl.a. om make eller sambo och släkting i rakt nedstigande led. Upphållstillstånd ska beviljas i samma omfattning som för den utlänning som det finns anknytning till.

Familjemedlemmar till en innehavare av ett EU-blåkort ska beviljas uppehållstillstånd (6 a kap. 10 § UtL).

Något krav på att kunna försörja sina familjemedlemmar eller ha en bostad gäller inte för utlänningar som har uppehållstillstånd för arbete.

Upphållstillstånd ska ges till bl.a. en utlänning som är make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (5 kap. 3 § UtlL). I dessa fall får, enligt 5 kap. 3 b § UtlL, tillstånd beviljas endast om den person som utlänningen återoppar anknytning till kan försörja sig och har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen.

Enligt lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige gäller ett utvidgat försörjningskrav. Detta innebär att anknytningspersonen inte bara ska försörja sig själv utan även familjemedlemmen som ansöker om uppehållstillstånd.

Försörjningskrav och övriga villkor för tillstånd

För att kunna beviljas ett arbetstillstånd ställs ett antal krav i 6 kap. 2 § UtlL. Utlänningen ska ha erbjudits en anställning som gör det möjligt att försörja sig. Vidare krävs att lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Dessutom ska rekryteringsförfarandet vara förenligt med Sveriges åtaganden inom EU.

Enligt 6 a kap. 1 § UtlL krävs för s.k. EU-blåkort bl.a. att utlänningen har erbjudits en högkvalificerad anställning i Sverige med en anställningstid om minst ett år med en lön om minst en och en halv gång den genomsnittliga bruttoårslönen i Sverige (lönetröskeln) samt att lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte får vara sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Vidare krävs att utlänningen har, eller har ansökt om, en heltäckande sjukförsäkring som gäller i tre månader från inresan i Sverige och att rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom EU.

När det gäller egenföretagare krävs att utlänningen har sin försörjning ordnad och att han eller hon har förmåga att bedriva den aktuella verksamheten (5 kap. 5 § andra stycket UtlL). Ett uppehållstillstånd till en näringsidkare får enligt 5 kap. 10 § UtlL tidsbegränsas. Efter två år får permanent uppehållstillstånd beviljas (prop. 2007/08:147 s. 22). Utlänningen beviljas enligt praxis ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för en provotid om vanligtvis två år då utlänningen ska visa att han eller hon kan försörja sig på inkomsterna från företaget. Om utlänningen dessutom förväntas fortsätta ha försörjningsförmåga kan han eller hon efter två år beviljas permanent uppehållstillstånd.

För att beviljas ett tillstånd för säsongsarbete krävs att en utlänning har erbjudits en tidsbegränsad anställning som säsongsarbetare i Sverige av en arbetsgivare som är etablerad i Sverige och att anställningen gör det möjligt att försörja sig (6 c kap. 1 § UtlL). Vidare krävs det att lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Dessutom krävs

att utlänningen har eller har ansökt om en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige. I övrigt krävs att utlänningen har tillgång till en bostad med lämplig standard och att rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom EU.

Återkallelse och nekad förlängning

Återkallelse av tillstånd regleras i kapitel 7 i utlänningslagen. Ett arbetstillstånd kan återkallas för en utlänning som medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet förtigigt omständigheter som varit av betydelse för att få tillståndet (7 kap. 1 § UtL). Ett uppehållstillstånd och arbetstillstånd får även återkallas för en utlänning som ännu inte har rest in i Sverige om det finns särskilda skäl (7 kap. 2 § UtL). Ett uppehållstillstånd får återkallas för en utlänning som rest in i landet, om utlänningen har beviljats arbetstillstånd och anställningen upphört, om inte utlänningen inom tre månader har fått en ny anställning som omfattas av arbetstillståndet eller inom samma tid ansökt om arbetstillstånd med anledning av en ny anställning och ansökan därefter beviljats (7 kap. 3 § UtL).

Enligt 7 kap. 7 e § UtL ska ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete återkallas om förutsättningarna för arbetstillståndet av något annat skäl än att anställningen har upphört inte längre är uppfyllda, eller om utlänningen inte inom fyra månader från tillståndets första giltighetsdag påbörjat arbetet. Om utlänningens anställning har upphört sedan utlänningen underrättats om att en utredning om återkallelse har inletts, men innan beslut om återkallelse fattats, gäller att tillståndet kan återkallas om inte utlänningen inom fyra månader har fått en ny anställning som omfattas av arbetstillståndet eller inom samma tid ansökt om arbetstillstånd med anledning av en ny anställning och ansökan därefter beviljats. Ett tillstånd behöver inte återkallas om arbetsgivaren har avhjälpit bristen vad gäller förutsättningarna för arbetstillståndet utan att Migrationsverket har vidtagit någon åtgärd.

Ett tillstånd för säsongarbete får återkallas bl.a. om vissa angivna brister kan konstateras hos arbetsgivaren (6 c kap. 6 § UtL). Enligt lagen (2018:318) om rätt till ersättning när ett tillstånd för säsongarbete återkallas har en utlänning som får sitt tillstånd för säsonganställning återkallat på grund av brister hos arbetsgivaren rätt till ersättning från arbetsgivaren motsvarande den lön och annan ersättning som utlänningen skulle ha haft rätt till om tillståndet inte hade återkallats.

Spårbyte

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som har fått avslag på sin asylansökan om han eller hon vistas här och sedan minst fyra månader har en anställning som uppfyller kraven i 6 kap. 2 § UtL och avser en tidsperiod om minst ett år från ansökningstillfället, s.k. spårbyte (5 kap. 15 a § UtL).

Kontrollåtgärder och straff

Migrationsverket får kontrollera att den som har beviljats arbetstillstånd enligt 6 kap. 2 § UtL har påbörjat arbetet inom fyra månader från tillståndets första giltighetsdag och att förutsättningarna för arbetstillstånd enligt den bestämmelsen är uppfyllda under tillståndstiden (6 kap. 6 a § UtL).

Vidare ska en arbetsgivare till en utlänning som beviljats arbetstillstånd enligt 6 kap. 2 § UtL på begäran av Migrationsverket lämna skriftlig uppgift om de villkor som gäller för utlänningens anställning. Eftersom uppgifterna enligt 6 kap. 6 b § UtL lämnas på heder och samvete blir 15 kap. 10 § brottsbalken om osann eller vårdslös försäkran tillämplig. Böter eller fängelse i högst sex månader eller, om brottet är grovt, fängelse i högst två år kan då komma i fråga.

Enligt 5 § 1 förordningen (2019:502) med instruktion för Migrationsverket ska myndigheten vidta åtgärder för att motverka missbruk av regler, felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.

En utlänning som uppsåtligen eller av oaktsamhet har anställning eller bedriver verksamhet som kräver arbetstillstånd utan att ha ett sådant tillstånd döms till böter (20 kap. 3 § UtL).

Därutöver döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet har en utlänning anställd som inte har rätt att vistas i Sverige eller saknar föreskrivet arbetstillstånd till böter eller fängelse i högst ett år (20 kap. 5 § UtL).

Vidare döms till böter, eller när omständigheterna är försvarande till fängelse i högst sex månader, den som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte gör anmälan som föreskrivs i en förordning som har utfärdats med stöd av utlänningslagen (20 kap. 6 § UtL). Detta gäller även den som i en anmälan eller ett ansökningsärende enligt utlänningslagen eller enligt en förordning som har utfärdats med stöd av utlänningslagen medvetet lämnar oriktiga uppgifter eller medvetet låter bli att tala om något förhållande av betydelse.

En fysisk eller juridisk person som har en utlänning anställd ska betala en särskild avgift om utlänningen inte har rätt att vistas i Sverige eller saknar föreskrivet arbetstillstånd (20 kap. 12 § UtL). Även en uppdragsgivare kan under vissa omständigheter bli ansvarig att betala en särskild avgift (20 kap. 12 a § UtL).

Som en särskild rättsverkan får den som har begått ett brott genom att ha en anställd utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige för en tid av högst fem år fråntas sin rätt till en del av eller alla offentliga stöd, bidrag och förmåner som har beviljats men ännu inte betalats ut eller kommit honom eller henne till del (20 kap. 15 § UtL). Även en återbetalningsskyldighet kan komma i fråga (20 kap. 16 § UtL).

Polismyndigheten får sedan den 1 juli 2018 genomföra en inspektion för att kontrollera om en arbetsgivare har en utlänning anställd som inte har rätt att vistas i Sverige eller har rätt att vistas här men saknar arbetstillstånd, s.k. arbetsplatsinspektioner (9 kap. 14 § UtL). Inspektioner får endast genomföras inom verksamhetssektorer som är identifierade som risksektorer i enlighet med artikel 14 i det s.k. sanktionsdirektivet (2009/52/EG). En inspektion får

genomföras på arbetsplatser och i lokaler där arbetsgivaren bedriver näringsverksamhet och utan att arbetsgivaren underrättas i förväg (9 kap. 15 § UtL).

För en arbetsgivare som inte har kontrollerat utlänningens rätt att vistas i Sverige men som har en utlänning anställd som inte har rätt att vistas här gäller lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige. En utlänning som har utfört arbete under sådana förhållanden har rätt till lön och annan ersättning från sin arbetsgivare (4 § samma lag). Vid tvist mellan utlänningen och arbetsgivaren ska, om inte någon av dem visar annat, lönen eller ersättningen anses motsvara den minimilön och ersättning som följer av kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen (5 § samma lag). Utlänningen ska vidare anses ha utfört tre månaders heltidsarbete.

Den som i vinstsyfte planlägger eller organiserar verksamhet som är inriktad på att främja att utlänningar reser till Sverige utan pass eller de tillstånd som krävs för inresa i Sverige döms för organiserande av människosmuggling till fängelse i högst två år (20 kap 9 § UtL). Är brottet grovt döms för grovt organiserande av människosmuggling till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen innefattar ett systematiskt utnyttjande av utlänningars utsatta situation, eller innefattar livsfara eller annan hänsynslöshet gentemot utlänningarna. Är brottet att anse som ringa döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Motionerna

Högkvalificerad arbetskraft och investerare

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3525 tillkännagivanden om förändrade regler för uppehållstillstånd för högkvalificerad arbetskraft och om att införa talangvisum (yrkandena 2 och 3). Motionärerna anser att det behövs en rad reformer för att göra det enklare och mer attraktivt för högkvalificerad arbetskraft att komma hit. Bland annat ska det inte behövas en process med två tidsbegränsade uppehållstillstånd och permanenta uppehållstillstånd bör kunna beviljas tidigare än vad som gäller i dag, efter exempelvis tre år. Byte av arbetsgivare ska även kunna ske i ett tidigare skede. Som huvudregel bör krav ställas på universitets- eller högskoleexamen samt på en viss lönenivå. Vid en särskilt eftertraktad kompetens kan en ytterligare högre lönenivå krävas. Därutöver bör särskilda visum, s.k. talangvisum, införas för högkvalificerad arbetskraft som vill söka arbete eller etablera sig i Sverige. Kontrollfunktioner måste finnas för att förebygga fusk och missbruk med visumen, exempelvis genom krav på viss lön eller vissa branscher.

I motion 2020/21:1086 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att reformera regleringen av arbetskraftsinvandring. Regelverket behöver anpassas för att klara Sveriges behov av arbetskraft och begåvning. Sverige behöver förenkla reglerna för de som vill investera och

starta företag i Sverige och införa en speciell visering för högkvalificerad arbetskraft som vill komma till Sverige för att söka jobb.

I motion 2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att införa talangvisum. I yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att ändra migrationsreglerna för att underlätta för fler talangfulla personer att söka sig till Sverige för att starta företag och investera pengar.

I motion 2020/21:1746 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att förändra gränshinderproblematiken för tredjelandsmedborgare som vill bo i Sverige men arbeta i Danmark. Motionärerna anser att erfarenheter från delprojektet Gränshinder inom ramen för Cross Border Science and Society bör tas till vara och att det bör vara enkelt och friktionsfritt för internationella forskare som rör sig över världen att vara verksamma i Öresundsregionen. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att se över reglerna för visum för utländska experter, startup-företag och investerare.

I motion 2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att det ska bli lättare att attrahera högkvalificerad arbetskraft. Motionären anser att det krävs speciella regler för utländska talanger för att Sverige ska vara ett land som är attraktivt för dessa.

I motion 2020/21:2461 av Marta Obminska (M) begär motionären ett tillkännagivande om en översyn av regelverket för arbetskraftsinvandring i syfte att förbättra systemet.

Kristina Axén Olin och Johan Forssell (båda M) begär i motion 2020/21:3031 ett tillkännagivande om att ta fram en talangstrategi för Sverige. Motionärerna anser att en sådan strategi bl.a. ska innehålla s.k. talangvisum för högkvalificerad arbetskraft och s.k. one-stop-shop för talanger.

I motion 2020/21:3536 av Margareta Cederfelt (M) begärs ett tillkännagivande om att underlätta för arbetskraftsinvandring.

Principerna för arbetskraftsinvandring

I motion 2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om en översyn av reglerna för arbetskraftsinvandring av lågkvalificerad arbetskraft. Motionären anför bl.a. att antalet arbetstillstånd för städare och köksbiträden mer än trefaldigats de senaste fyra åren, trots en hög arbetslöshet bland lågutbildade invandrare i Sverige. Enligt fler studier om arbetskraftsinvandring till lågkvalificerade yrken handlar det framför allt om etniska nätverk som anställer släktingar och bekanta från sina hemländer som ett sätt att få uppehållstillstånd i Sverige. Detta var inte intentionen med regelverket när det infördes 2008. En översyn av reglerna bör därför genomföras.

I partimotion 2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2 begär motionärerna ett tillkännagivande om en behovs- och kompetensbaserad arbetskraftsinvandring. Motionärerna anser att arbetsmarknadens behov, möjlighöörandet av kompetensutbyte och värnandet av arbetstagares villkor bör gälla för arbetskraftsinvandring.

Även i kommittémotion 2020/21:653 av Magnus Persson m.fl. (SD) begärs ett tillkännagivande om att införa behovsprövad arbetskraftsinvandring (yrkande 6).

I kommittémotion 2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om krav på höga kvalifikationer för arbetskraftsinvandring. Kvalifikationerna bör vara sådana att det tar längre tid, i regel mer än ett år, att utbilda motsvarande kompetens inom Sverige. På så sätt säkerställs att arbetskraftsinvandringen inte på något sätt konkurrerar med de många lågkvalificerade arbetslösa som redan finns på den svenska arbetsmarknaden, samtidigt som Sverige hålls öppet för internationell spetskompetens. I samma motion yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om en bristyrkesförteckning som grund för arbetstillstånd. Motionärerna anser att Migrationsverkets nuvarande förteckning bör förändras både till innehåll och funktion. Yrken som kan utföras utan tidigare erfarenhet, eller där kompetens kan förvärfvas inom en kortare tidsram, bör inte kunna föras upp på en sådan lista. Arbetstillstånd bör generellt sett inte beviljas om ansökan avser ett yrke som inte återfinns på bristyrkesförteckningen. Förteckningen bör med fördel tas fram med utgångspunkt i den myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen som gällde tidigare. Prövningen bör enligt motionärerna göras i samarbete mellan Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter, och främst handla om huruvida efterfrågan på arbetskraft kan tillgodoses genom att förmå svensk arbetskraft att återvända till den svenska arbetsmarknaden, omskolning av arbetslösa, eller liknande åtgärder. I yrkande 10 begär motionärerna ett tillkännagivande om en möjlighet att byta arbetsgivare och yrkestitel. Det bör enligt motionärerna finnas en större möjlighet att bevilja arbetstillstånd för yrkeskategorier snarare än att tillståndet knyts till en specifik arbetsgivare. Motionärerna anför att detta skulle innebära en anpassning till en modern arbetsmarknad och en möjlighet att sälla ut oseriösa arbetsgivare eftersom arbetstagare inte längre skulle vara låsta till det företag som först anställde dem.

Även i motion 2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att införa behovsprövad arbetskraftsinvandring för att säkerställa att arbetstillfällen på den svenska arbetsmarknaden i första hand går till befintliga arbetslösa invånare.

I kommittémotion 2020/21:2917 av Ulrika Heie m.fl. (C) begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om att värna flexibla anställningsformer såsom visstidsanställning och arbetskraftsinvandring. För att säkerställa att livsmedelsrelaterade företag får tillgång till arbetskraft är det viktigt att det finns flexibla arbetsformer som möjliggör visstidsanställning och därmed säsonganställning. Ansökningsprocessen för att ta in utländsk arbetskraft är enligt motionärerna i en del fall förenat med långa handläggningstider och följer ett regelverk som inte alltid passar de gröna näringarna. I yrkande 16 begärs ett tillkännagivande om att se över en långsiktig lösning för att säkra tillgången till arbetskraft till de gröna näringarna.

I kommittémotion 2020/21:431 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om hur ett rättvist system för arbetskraftsinvandring ska utformas. Motionärerna anser att det måste finnas garantier för att de som invandrar inte utnyttjas och inte heller används för att dumpa löne- och arbetsvillkoren på den svenska arbetsmarknaden. För det första bör arbetsgivaren kunna visa att rekryteringen bygger på en faktisk brist på arbetskraft. För det andra måste arbetserbjudandet vara juridiskt bindande. För det tredje ska krav på heltidsanställning införas. För det fjärde ska en vandelsprövning göras av de arbetsgivare som söker arbetstillstånd för utländska arbetstagare innan arbetstillstånd beviljas. För det femte ska arbetstagare som träder fram och berättar om missförhållanden hos arbetsgivaren få stanna i Sverige tillståndstiden ut. För det sjätte ska straff införas för arbetsgivare som utnyttjar arbetskraftsinvandring och skadestånd tilldelas den arbetstagare som drabbas.

I motion 2020/21:2065 av Mathias Tegnér (S) begärs ett tillkännagivande om arbetskraftsinvandring. Motionären anser bl.a. att reglerna bör ändras i riktning mot en tydligare arbetsmarknadsprövning.

I motion 2020/21:2477 av Dag Larsson m.fl. (S) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om arbetskraftsinvandring. Den behöver regleras för att Sverige ska komma tillrätta med problem som exploatering av arbetskraft och arbetslöshet.

Försörjningskrav och övriga villkor för arbetstillstånd

I kommittémotion 2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att ändra utannonseringskravet. Motionärerna anser att det i lag bör införas ett krav om att utannonseringen ska vara synlig för EU-medborgare för att arbetstillstånd ska beviljas. En plattform som LinkedIn ska enligt motionärerna anses uppfylla den EU-rättsliga företrädesrätten för EU-medborgare. Eftersom det är en alltför långtgående konsekvens att en person utvisas enbart på grund av en felaktig annonsering bör det införas mer proportionerliga följdverkningar, t.ex. böter för arbetsgivare som inte följer regelverket. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om att höja försörjningskravet vid arbetskraftsinvandring.

I motion 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) begärs i yrkande 8 ett tillkännagivande om att arbetstillstånd bör ersättas med ett generellt krav på att lönen ska motsvara de faktiska lönenivåerna inom berörd bransch. I yrkande 9 begär motionären ett tillkännagivande om att försörjningskravet för arbetstillstånd måste göras mer flexibelt och inte fastna vid en strikt tillämpad inkomstgräns på dagens 13 000 kronor per månad. I yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om att förbudet mot att ha flera anställningar för att kunna få eller behålla ett arbetstillstånd bör tas bort. I yrkande 12 begär motionären ett tillkännagivande om att beviljandet av arbetstillstånd för och anställning av en utomeuropeisk person inte bör behöva föregås av att samma jobb först utanannonserats på EU:s platsbank Eures, utan att även andra plattformar som är tillgängliga för alla är tillräckliga.

I kommittémotion 2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3 begär motionärerna ett tillkännagivande om en arbetskraftsinvandring på svenska villkor. Enligt motionärerna ska arbetskraftsinvandring endast vara möjlig om villkoren för anställningen når upp till de krav som arbetsmarknadens parter kommit överens om.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 42 begärs ett tillkännagivande om att höja lönegolvet för arbetskraftsinvandring. För att komma till rätta med fusk, utnyttjande, undanträngning av invånare i utanförskap, den ekonomiska obalansen och kompetensutvisningarna ska det s.k. lönegolvet höjas från 13 000 kronor till snittlönen 35 000 kronor om det inte rör yrken där det råder brist på arbetskraft.

Pia Steensland m. fl. (KD) begär i kommittémotion 2020/21:2996 yrkande 14 ett tillkännagivande om skärpta regler kring arbetskraftsinvandring. Motionärerna anför att det ska krävas en medellön på 35 000 kronor per månad, såvida det inte rör yrken där det råder brist på arbetskraft för att undanröja missbruk och utnyttjande av systemet med arbetskraftsinvandring.

Familjemedlemmar och försörjningskrav

I kommittémotion 2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att införa ett försörjningskrav för anhöriga vid arbetskraftsinvandring. Det är enligt motionärerna rimligt att anhöriga till arbetskraftsinvandrare, make, sambo, partner och barn under 21 år, kan försörja sig själva eller att den arbetskraftsinvandrare som de är anhöriga till kan försörja dem.

Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:2553 yrkande 13 ett tillkännagivande om grundläggande krav för arbetstillstånd. Motionärerna anser att det bl.a. bör ställas krav på att den sökande har bostad och heltäckande sjukförsäkring för vistelsen i Sverige samt att han eller hon även kan försörja de familjemedlemmar som följer med eller ansluter till den sökande i Sverige.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begär motionärerna i yrkande 44 ett tillkännagivande om att införa ett försörjningskrav för familj till arbetskraftsinvandrare. Motionärerna anger att det till arbetskraftsinvandringen kommer en betydande mängd anhöriga varav de flesta inte kommer i arbete under de första åren utan i stället är de berättigade till sociala insatser såsom försörjningsstöd.

Administration och handläggningstider

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i motion 2020/21:3525 yrkande 5 ett tillkännagivande om att införa en myndighetsgemensam kontaktpunkt för högkvalificerad arbetskraft. Så kallade one-stop-shop för högkvalificerad arbetskraft bör enligt motionärerna införas för att underlätta kontakten med myndigheter, t.ex. Skatteverket, Försäkringskassan och Migrationsverket. Företag som rekryterar arbetskraftsinvandrare, och även individerna själva,

kan därigenom få information om t.ex. personnummer eller bankkonton. I yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om en ny ordning för prövning av arbetstillstånd. Motionärerna anser att en ny ansvarsfördelning för prövning av arbetstillstånd bör utredas. Den nya ansvarsfördelningen bör utöver arbetstillstånd omfatta tillstånd för gäststudenter, doktorander och vissa viseringar.

I motion 2020/21:1342 Lars Hjalmered (M) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att underlätta myndighetsadministration för personer som kommer till Sverige för att studera, arbeta, starta företag eller investera pengar.

I kommittémotion 2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om tydliga regler och en lätthanterlig ansökningsprocess. I syfte att Sverige ska framstå som ett attraktivt land för högkvalificerad internationell arbetskraft bör regeringen enligt motionärerna ge Migrationsverket i uppdrag att förtydliga vilka regler som gäller samt förenkla ansökningsprocessen så att den som är intresserad av att ansöka om arbete i Sverige tidigt kan överblicka vilka krav som kommer att ställas. I yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om ökat fokus på arbetsmarknads- och studerandeärenden. Motionärerna vill att regeringen snarast vidtar åtgärder för att garantera att andra ärendekategorier inte får en negativ påverkan på handläggningstiden för arbetsmarknads- och studerandeärenden.

I motion 2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att prioritera högkvalitativ arbetskraftsinvandring framför lågkvalitativ. Migrationsverket bör få tydliga riktlinjer att prioritera handläggningen av högkvalificerad arbetskraftsinvandring, eftersom det är enklare att vid behov utbilda inhemsk lågkvalificerad arbetskraft och det dessutom minskar risken att förlora kompetens som behövs.

Arman Teimouri m.fl. (L) begär i kommittémotion 2020/21:3262 yrkande 10 ett tillkännagivande om att ansökan om arbetstillstånd ska gå snabbt och enkelt och att åtgärder för att korta handläggningstiderna måste vidtas.

30-dagarsgaranti

I kommittémotion 2020/21:3525 yrkande 6 begär Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) ett tillkännagivande om att införa en 30-dagarsgaranti för handläggning av arbetstillstånd.

Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2020/21:2553 i yrkande 8 ett tillkännagivande om en 30-dagarsgaranti vid komplett ansökan om arbetstillstånd.

Åtgärder mot missbruk av regelverket

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3525 yrkande 11 ett tillkännagivande om att införa ett stopp av arbetskraftsinvandring för personliga assistenter. Motionärerna anför att arbetskraftsinvandringen vad gäller personliga assistenter i alltför stor utsträckning är förenad med missbruk och fusk för att den ska vara motiverad. Det bör därför snarast

utredas om ett stopp för arbetskraftsinvandring till Sverige i yrket som personlig assistent bör införas. I yrkande 12 begär motionärerna ett tillkännagivande om att kriminalisera handel med arbetstillstånd. Motionärerna anger att det inte kan dömas för människosmuggling om resan gjorts med tillstånd, även om tillståndet beviljats på oriktiga uppgifter. Lagstiftningen om människosmuggling bör därför ses över i syfte att kriminalisera och motverka handel med arbetstillstånd. I yrkande 13 begärs ett tillkännagivande om en ny brottsrubricering vid missbruk av systemet med arbetskraftsinvandring samt skärpta straff. Motionärerna anser bl.a. att det bör införas ett helt nytt brott, arbetskraftsmissbruk, för att tydliggöra allvaret. Inom ramen för det nya brottet ska straffen för befintliga straffbelagda handlingar skärpas. Det straffrättsliga området kan även utökas ytterligare. Även andra sanktioner såsom näringsförbud eller företagsbot kan användas i ökad utsträckning för att beivra missbruk.

Även i motion 2020/21:2350 av Borian Åberg (M) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att inte bevilja arbetstillstånd för personliga assistenter. I yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att införa ett stopp för arbetskraftsinvandring inom kategorin personliga assistenter. Enligt motionären bör bedrägerier med assistansersättning stoppas omgående.

I motion 2020/21:1053 av Sten Bergheden (M) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att överväga att se över straffskalorna för brott avseende utnyttjande av olaglig arbetskraft. För en fri och öppen arbetsmarknad i Europa krävs ett aktivt arbete med att se till att de som inte följer lagar och regler får kännbara straff för sina brott.

I motion 2020/21:2274 av Borian Åberg (M) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om åtgärder mot missbruk av regelverket för arbetskraftsinvandring. Motionären anför att det i dag förekommer t.ex. olaglig försäljning av arbetstillstånd och att alla former av missbruk av systemet med arbetskraftsinvandring måste beivras.

I motion 2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) begärs i yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om handläggningstider och rättspraxis. Motionären anger att det de senaste åren har varit orimligt långa handläggningstider hos Migrationsverket och en rättstillämpning där småfel kan göra att arbetstillstånd inte ges eller inte förlängs. Det är enligt motionären inte rimligt och lagstiftningen kan därför behöva ändras.

I motion 2020/21:1856 av Camilla Waltersson Grönvall (M) begärs ett tillkännagivande om arbetstillstånd och möjligheten att arbeta i Sverige. Ett arbetstillstånd ska inte dras in på grund av mindre fel eller misstag av arbetsgivaren, som t.ex. att en person under någon period fått några kronor lägre lön än enligt avtal och där felet korrigerats.

I motion 2020/21:2800 av Betty Malmberg (M) begär motionären ett tillkännagivande om att införa ett moratorium för s.k. kompetensutvisningar till dess att riksdagen har fattat beslut om pågående utredning i frågan.

I motion 2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att i det fall en anställd fått för låg lön och därmed riskerar

att mista sitt arbetstillstånd måste arbetsgivare i efterhand kunna skjuta till lön för att undvika utvisning.

I kommittémotion 2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om krafttag mot illegal arbetskraft. Motionärerna anger att regeringen måste skärpa straffen för illegalt arbete så att påföljden för en sådan gärning blir omedelbar utvisning och förbud att återvända till Sverige, samt att bötesstraffet revideras för att motsvara graden av klander som gärningen innebär. Migrationsverket och gränspoliserna bör enligt motionärerna även ges klara direktiv om att arbetet med att beivra illegalt arbete ska prioriteras. I yrkande 6 begär motionärerna ett tillkännagivande om krafttag mot företag som anställer illegala. Motionärerna anför bl.a. att Migrationsverket och andra myndigheter bör få tydliga direktiv om att ta dessa problem på allvar, och straffa företag som medvetet eller av otillbörlig oaktsamhet gjort sig skyldiga till att anställa utlänningar utan tillstånd. Det bör enligt motionärerna även övervägas om företag som fällts för detta brott kan svartlistas, så att de inte längre kan förekomma i ärenden om arbetstillstånd.

I kommittémotion 2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om möjlighet till rättelse av mindre fel. Motionärerna anför bl.a. att regeringen ska lägga förslag om möjlighet till rättelse av mindre fel inför riksdagen så snart som möjligt. I yrkande 14 begär motionärerna ett tillkännagivande om ökad kontroll och mer samarbete mellan myndigheter. Motionärerna anför bl.a. att för att minimera risker för missbruk av systemet krävs att ansvariga myndigheter kontinuerligt utför väl utformade kontroller av utbetald lön och inbetald skatt enligt anställningsavtal, tecknade försäkringar och liknande. Dessa bör så långt som möjligt ske automatiskt, exempelvis genom direkta slagningar i Skatteverkets system, något som redan sker när det gäller folkbokföringsuppgifter. I yrkande 15 begärs ett tillkännagivande om arbetsplatsinspektioner. Enligt motionärerna bör oanmälda fysiska arbetsplatsinspektioner genomföras i större omfattning för att säkerställa att det inte rör sig om skenavtal och att arbetsvillkoren efterlevs. Motionärerna anser att arbetsplatsinspektionerna, som fortfarande bör ha karaktären av stickprovsundersökningar, inte bör begränsas till särskilt definerade riskbranscher. I yrkande 16 begär motionärerna ett tillkännagivande om påföljder vid missbruk av regelverken. Vid grövre eller upprepade fel ska både arbetsgivare och arbetstagare drabbas av påföljder om de bedöms ha missbrukat systemet. I annat fall ska endast den ansvariga parten bestraffas. Indragna arbetstillstånd för den enskilde och förbud mot anlitan av utländsk arbetskraft för företag ska vara möjligt liksom utfärdandet av andra former av sanktioner och straff. Existerande bestämmelser om straff enligt utlänningslagen bör både komma till användning oftare och skärpas. I yrkande 17 begärs ett tillkännagivande om en särskild satsning mot missbruk kring utländska jordbruksarbetare. Flera rapporter har visat att verksamheten präglas av osäkra anställningsformer, tvivelaktiga löneförhållanden och dålig uppföljning av grundläggande villkor. Regeringen måste se till att skadliga kryphål täpps till och anständiga anställningsvillkor garanteras. Regeringen bör därför enligt

motionärerna snarast vidta åtgärder för att reda ut missförhållandena kring utländska skogs- och jordbruksarbetare, med särskilt fokus på kontroller och uppföljning.

I motion 2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 begär motionärerna ett tillkännagivande om en översyn gällande lagstiftningen om semesteruttag och utbetalning av lön till personer som gynnar det svenska näringslivet. Regeringen bör enligt motionärerna se över lagstiftningen i syfte att återkomma med förslag där personer som stärker företagandet i Sverige och skapar arbetstillfällen inte riskerar utvisning på grund av att de inte tagit ut tillräckligt mycket i lön eller för lite semester.

I motion 2020/21:343 av Martina Johansson (C) begärs ett tillkännagivande om att i pågående utredning även inkludera hur arbetsmarknadens parter kan bli en del av kontrollfunktionen för att människohandel inte ska pågå. Motionären anför att det pågår en utredning bl.a. om hur det kan säkerställas att svensk arbetskraftsinvandring inte öppnar för människohandel och att en enskild medarbetare inte drabbas när företagen lämnat fel ersättning och hur detta kan ske i samverkan med branschen. Utredningen behöver enligt motionären även se över hur arbetsmarknadens parter kan vara en del av kontrollfunktionen.

I kommittémotion 2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 14 begär motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med en utvärdering av ändringarna i utlänningslagen från den 1 juli 2018. Det bör enligt motionärerna vara de arbetsgivare som anställer och utnyttjar papperslösa som bör vara föremål för polisens arbetsplatsinspektioner. Vidare begärs i yrkande 15 ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag till ytterligare åtgärder gentemot de arbetsgivare som anställer och utnyttjar papperslösa. I yrkande 16 begär motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med förslag om att avkriminalisera arbete utan arbets- eller uppehållstillstånd. Motionärerna begär vidare i yrkande 17 ett tillkännagivande om att regeringen ska återkomma med ett lagförslag om att papperslösa som försörjer sig genom att arbeta ska kunna kräva ersättning för utebliven lön och skadestånd för kränkande behandling.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 43 ett tillkännagivande om att stärka arbetet mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring. Motionärerna anför att det finns uppgifter om organiserade upplägg genom att fattiga människor kommer hit och utnyttjas inom personlig assistans.

Spårbyte

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3525 yrkande 10 ett tillkännagivande om att avskaffa möjligheten till spårbyte. Motionärerna anför att spårbytet innebär en sammanblandning av systemen för asyl respektive arbetskraftsinvandring och att det strider mot principen att

asylprocessen ska ha ett tydligt avslut. Spårbytet kan även försvåra verkställighetsarbetet.

Även i kommittémotion 2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs i yrkande 5 ett tillkännagivande om att möjligheten till spårbyte efter avslag på asylansökan ska upphöra.

I kommittémotion 2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) i yrkande 12 begär motionärerna ett tillkännagivande om att stoppa spårbyten. Motionärerna anser att det är orimligt att en asylsökande som har fått avslag på sin ansökan har möjlighet att ansöka om och beviljas ett arbetstillstånd inifrån Sverige.

I kommittémotion 2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) begärs i yrkande 40 ett tillkännagivande om att avskaffa möjligheten till spårbyte. Motionärerna anför att det finns uppgifter om att systemet med spårbyte missbrukas. Vidare menar motionärerna att spårbytet innebär en längre vistelsetid i Sverige, vilket försvårar återvändandet.

Utskottets ställningstagande

Högkvalificerad arbetskraft och investerare

Mot bakgrund av de demografiska utmaningar som Sverige står inför är det viktigt att stärka Sveriges attraktionskraft när det gäller arbetskraftsinvandring. Utskottet kan konstatera att Utredningen om arbetskraftsinvandring tagit ställning till bl.a. hur en ny grund för uppehållstillstånd ska utformas för att göra det lättare för högkvalificerade att arbeta i Sverige samt åtgärder för att motverka s.k. kompetensutvisningar och utnyttjande av arbetskraftsinvandrare. I delbetänkandet Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5) föreslår utredningen en ny grund för uppehållstillstånd för högkvalificerade personer som har för avsikt att söka arbete och för den som vill starta företag i Sverige. Enligt förslaget ska ett uppehållstillstånd om maximalt nio månader beviljas på denna grund. Som förutsättning ska gälla att utlänningen har slutförda studier motsvarande en examen på avancerad nivå, har tillräckliga medel för sitt uppehälle under tillståndstiden och medel för att täcka kostnader för sin återresa samt har en heltäckande sjukförsäkring. Utredningen föreslår också att tydligare regler om uppehållstillstånd för att bedriva näringsverksamhet ska införas i lag och förordning. Detta har hittills framgått av praxis. Utredningen föreslår även att den som redan har ett beviljat tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete eller näringsverksamhet ska kunna söka om nytt tillstånd inifrån landet på en annan grund, om ansökan görs inom giltighetstiden för det beviljade tillståndet. Detsamma ska gälla den som har beviljats uppehållstillstånd för att söka arbete eller undersöka möjligheten att starta näringsverksamhet enligt den nya grunden för högkvalificerade personer. För att ytterligare underlätta och förenkla för utlänningar som har ansökt om förlängning av uppehållstillstånd för arbete föreslår utredningen också att det ska vara möjligt för denna grupp att söka en s.k. D-visering inifrån landet. På så sätt kan dessa utlänningar resa t.ex. i tjänsten, under tiden som deras

ansökan handläggs hos Migrationsverket i förvisning om att de tillåts resa in igen i Sverige. Utredningens förslag bereds inom Regeringskansliet.

Med det anförda och då utskottet anser att beredningen bör avvaktas saknas skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om bl.a. förändrade regler för högkvalificerad arbetskraft, s.k. talangvisum eller en talangstrategi för Sverige. Motionerna 2020/21:3525 (M) yrkandena 2 och 3, 2020/21:1086 (M) yrkande 5, 2020/21:1342 (M) yrkandena 3 och 4, 2020/21:1746 (M) yrkande 11, 2020/21:2274 (M) yrkande 1, 2020/21:2461 (M), 2020/21:3031 (M) och 2020/21:3536 (M) avstyrks därmed.

När det gäller gränshinderproblematiken för tredjelandsmedborgare har den ovan nämnda utredningen om arbetskraftsinvandring tittat på frågan (SOU 2021:5 s. 148 f.). Utredningen föreslår att den reglering som finns i dag med maximal tillståndstid ska tas bort, eftersom den bl.a. anges hindra arbetstagare från att välja Sverige som arbetsland. Med den föreslagna ordningen kommer en arbetstagare i Sverige som är bosatt i Danmark att kunna fortsätta beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för arbete. Om arbetstagaren bor i Danmark finns antagligen inte någon avsikt att bosätta sig i Sverige och då kan han eller hon inte beviljas ett permanent uppehållstillstånd. Beredningen av utredningens förslag bör enligt utskottet avvaktas. Med det anförda avstyrks motion 2020/21:1746 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10.

Principerna för arbetskraftsinvandring

I ett par motioner föreslås en översyn av reglerna för invandring av arbetskraft. Vidare föreslås i ett antal motioner ändringar av regelverket så att det blir mer behovs- och kompetensbaserat.

Utskottet kan konstatera att det nuvarande systemet för arbetskraftsinvandring gäller sedan 2008 och gör som huvudregel inte skillnad mellan hög- och lågkvalificerad arbetskraft eller olika yrkeskategorier. Dock har det med anledning av EU-direktiv införts särskilda bestämmelser om EU-blåkort för högkvalificerad anställning, tillstånd för säsonganställning och s.k. ICT-tillstånd. Vidare görs inte någon arbetsmarknadsprövning utan utgångspunkten för regelverket om arbetskraftsinvandring är att arbetsgivarens behov ska styra. Ett arbetstillstånd får ges till den som har erbjudits en anställning förutsatt att de angivna villkoren för tillståndet uppfyllts.

Vad gäller frågan om ett arbetserbjudande ska vara juridiskt bindande noterar utskottet att Utredningen om arbetskraftsinvandring bl.a. föreslår att Migrationsverket vid vite ska få förelägga en arbetsgivare till en utlänning som beviljats arbetstillstånd att lämna skriftliga uppgifter om de villkor som gäller för utlänningens anställning. Dessa villkor ska sedan kontrolleras av Migrationsverket för att se om de uppfyller lagkraven. Om villkoren ändras och blir mindre förmånliga för arbetstagaren än uppgifterna som tidigare lämnats införs en straffsanktionerad anmälningsskyldighet. Även de ändrade uppgifterna ska anmälas till Migrationsverket, som återigen kontrollerar om anställningen uppfyller lagkraven. En arbetsgivare som inte gör en anmälan enligt

ovan kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. En näringsidkare som begår ett brott som det är föreskrivet strängare straff än böter för föreslås dessutom i särskilda fall kunna bli skyldig att betala en företagsbot. Utredningen föreslår alternativt att ett arbetstillstånd endast får ges till en utlänning som har ett anställningsavtal. Även med det förslaget följer en straffsanktionerad anmälningsskyldighet och förslag om att Migrationsverket ska få lägga en skyldighet på arbetsgivare att anmäla försämrade villkor.

Utskottet anser alltså att det nuvarande systemet för arbetskraftsinvandring övergripande och sett till helheten är väl avvägt. Motionerna 2020/21:653 (SD) yrkande 6, 2020/21:1620 (SD) yrkande 2, 2020/21:3420 (SD) yrkande 1, 2020/21:2065 (S), 2020/21:2274 (M) yrkande 3, 2020/21:2477 (S) yrkande 3 och 2020/21:2553 (SD) yrkande 1 avstyrks därför. Även motion 2020/21:2553 (SD) yrkande 2 om bristyrkesförteckning som grund för arbetstillstånd avstyrks mot denna bakgrund. Utskottet noterar vidare att Utredningen om arbetskraftsinvandring inte har slutfört sitt arbete, och ska enligt direktiven göra en bredare översyn av systemet om arbetskraftsinvandring. Uppdraget ska slutredovisas den 1 november 2021. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet 2020/21:431 (V) yrkande 9 om utformningen av ett rättvist system för arbetskraftsinvandring. Inte heller finner utskottet anledning för riksdagen att göra tillkännagivanden om att värna arbetskraftsinvandringen och säkra tillgången till arbetskraft till de gröna näringarna. Motion 2020/21:2917 (C) yrkandena 15 och 16 avstyrks därför.

När ett arbetstillstånd beviljas kopplas det i dag till ett visst slag av yrke och till en viss arbetsgivare under de första två åren. Därefter kopplas det endast till ett visst slag av yrke. I en motion föreslås en möjlighet att byta arbetsgivare och yrkestitel utan att ansöka om ett nytt arbetstillstånd. Utskottet anser emellertid att gällande ordning ligger i linje med att arbetstillstånd beviljas för att avhjälpa en enskild arbetsgivares svårighet att rekrytera och att den bidrar till att upprätthålla en reglerad invandring. Utskottet avstyrker därför motion 2020/21:2553 (SD) yrkande 10.

Försörjningskrav och övriga villkor för arbetstillstånd

För att beviljas ett arbetstillstånd krävs att anställningen gör det möjligt för arbetstagaren att försörja sig. I ett antal motioner föreslås att detta s.k. försörjningskrav ska höjas. Utskottet kan konstatera att det i proposition 2007/08:147 (s. 27) anges att försörjningskravet i första hand ställer krav på arbetstiden. Den måste vara av sådan omfattning att inkomsten från den erbjudna anställningen inte är så låg att den anställde behöver försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen (2001:453) för att klara bostad och uppehälle. Migrationsverket utgår i sina bedömningar från riksnormen för beräkning av skäligena kostnader för försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen med tillägg av en rimlig schablonkostnad för boende och hushållsel samt vissa andra tillägg. En bruttolön som uppgår till minst 13 000 kronor per månad vid heltid bedöms vara tillräckligt

för att uppfylla försörjningskravet. Migrationsöverdomstolen har ställt sig bakom denna princip för bedömningen (MIG 2015:11).

Utskottet noterar att det i direktiven till Utredningen om arbetskraftsinvandring anges att det finns anledning att titta närmare på situationen för deltidsarbetande arbetskraftsinvandrare. Vidare anges att det många gånger kan vara befogat med deltidsarbete samtidigt som denna grupp kan ha en förhöjd risk för exploatering särskilt i arbetskraftsintensiva branscher med förhållandevis låga löner (dir. 2020:8). Utskottet noterar att utredningen i sin slutredovisning ska kartlägga frågan och vid behov lämna författningsförslag eller föreslå andra åtgärder.

Utskottet vill alltså framhålla vikten av att det finns en tydlig gräns för försörjningskravet inte minst för att undvika tillämpningssvårigheter men också för att den som vill arbetskraftsinvandra till Sverige ska veta vad som krävs av honom eller henne.

Mot bakgrund av det ovan anförda kan utskottet inte se att det finns skäl för riksdagen att nu göra ett tillkännagivande om försörjningskravet för arbetskraftsinvandrare. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2020/21:3525 (M) yrkande 8, motion 2020/21:2803 (M) yrkandena 8 och 9, 2020/21:2996 (KD) yrkande 14 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 42. Inte heller anser utskottet att det finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om en arbetskraftsinvandring på svenska villkor. Även motion 2020/21:2553 (SD) yrkande 3 avstyrks.

Enligt gällande regelverk krävs att rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom EU för att beviljas arbetstillstånd. Arbetsgivaren måste annonsera tjänsten inom EU i minst tio dagar innan en person anställs för att landets egna befolkning samt befolkningen i EU ska ha företräde till arbetstillfällena. På Migrationsverkets webbplats anges att annonsering ska göras genom Arbetsförmedlingens platsbank, vilket syns i den europeiska platsbanken Eures, eller på annat sätt som motsvarar annonsering i Eures och är tillgänglig i EU/EES och Schweiz. Migrationsöverdomstolen prövade i ett vägledande avgörande den 24 januari 2018 ett fall där arbetsgivaren inte använt sig av Eures (MIG 2018:2). Domstolen fann att den databas som använts för utannonsering var en naturlig kanal för rekrytering av den krets av personer som skulle kunna komma i fråga för tjänsten och att annonsen fått tillräcklig spridning, och rekryteringsförfarandet ansågs därför som förenligt med Sveriges åtaganden. Motionerna 2020/21:3525 (M) yrkande 1 och 2020/21:2803 (M) yrkande 12 får med det anförda anses delvis tillgodosedda och avstyrks.

I ett yrkande föreslås att förbudet mot att ha flera anställningar för att kunna få eller behålla ett arbetstillstånd bör tas bort. Enligt utskottets mening gör sig samma skäl gällande här som i fråga om yrkanden om att arbetstillståndet endast ska vara kopplat till ett visst slag av yrke och inte till en arbetsgivare. Dagens regelverk utgår från att arbetstagaren endast har *en* anställning. Som utskottet konstaterat tidigare ligger detta i linje med att arbetstillstånd beviljas för att avhjälpa en enskild arbetsgivares svårighet att rekrytera och att det är

mot en viss anställning som villkoren för tillståndet prövas. Dessutom underlättar detta Migrationsverkets kontroll och bidrar till att upprätthålla en reglerad invandring. Utskottet anser alltså att detta är en rimlig ordning. Mot denna bakgrund avstyrks motion 2020/21:2803 (M) yrkande 11.

Försörjningskrav för familjemedlemmar

I ett antal motioner föreslås att ett försörjningskrav för familjemedlemmar införs. Den som arbetskraftsinvandrat ska antingen kunna försörja sina anhöriga eller så ska dessa kunna försörja sig själva.

Utskottet noterar att den tidigare nämnda utredningen om arbetskraftsinvandring föreslår att anhöriga till arbetskraftsinvandrare och innehavare av ICT-tillstånd ska omfattas av ett krav på försörjning (SOU 2021:5). Det föreslås dock inte något krav på bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen. Utskottet anser att det saknas skäl att föregå beredningen av förslagen. Mot denna bakgrund finner utskottet inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att införa ett försörjningskrav för anhöriga vid arbetskraftsinvandring. Med det anförda avstyrks motionerna 2020/21:3525 (M) yrkande 9, 2020/21:2553 (SD) yrkande 13 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 44.

Handläggningstider och administration

I fråga om handläggningstider konstaterar utskottet att det i Migrationsverkets årsredovisning för 2020 bl.a. anges att handläggningstiderna blev längre och andelen beslut inom författningsstyrd tid minskade för förstagsansökningar inom arbetsmarknadsärenden. Detta beror enligt Migrationsverket främst på att äldre ärenden prioriterades. En mer utredningskrävande ärendesammansättning samt försvårad handläggning på grund av osäkerhet när det gäller arbetsmarknad och reserestriktioner ledde till längre handläggningstider. Migrationsverket bedömer resultatet sammantaget som tillfredsställande. Utskottet noterar också att det av årsredovisningen framgår att insatser för att digitalisera och automatisera arbetsmarknadsärendena fortsatte under 2020, att e-ansökningstjänsterna utvecklades och att andelen elektroniska ansökningar ökade något.

Vidare noterar utskottet att det i direktiven (dir. 2020:8 s. 4 f.) till den pågående utredningen om arbetskraftsinvandring angavs bl.a. att för att ordningen för arbetskraftsinvandring ska upprätthålla sin legitimitet är det viktigt att det finns en balans mellan å ena sidan åtgärder som avser att underlätta för arbetstagare och arbetsgivare och å andra sidan åtgärder som avser att motverka missbruk. Regelverket bör därför vara utformat på ett sätt som så långt möjligt förenklar handläggningen hos Migrationsverket och möjliggör för myndigheten att hålla korta handläggningstider. Inom ramen för en översyn av reglerna för arbetskraftsinvandring bör genomgående beaktas vad som kan göras för att hålla korta handläggningstider samtidigt som kravet på en rättssäker och ändamålsenlig handläggning upprätthålls. Utskottet anser att det saknas skäl

för riksdagen att föregå kommande förslag och beredningen av dessa. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:1342 (M) yrkande 5, 2020/21:2553 (SD) yrkande 7 och 9, 2020/21:3420 (SD) yrkande 2 och 2020/21:3262 (L) yrkande 10. Även när det gäller krav på en garanti för 30-dagars handläggningstid anser utskottet att den pågående utredningens förslag bör avvaktas. Motionerna 2020/21:3525 (M) yrkande 6 och 2020/21:2553 (SD) yrkande 8 avstyrks därför.

I fråga om myndighetssamverkan och en myndighetsgemensam kontaktpunkt för högkvalificerad arbetskraft konstaterar utskottet att den tidigare nämnda utredningen ska ta ställning till om det finns ett behov av ytterligare myndighetssamverkan vid arbetskraftsinvandring, och om utredaren finner att det finns ett sådant behov, lämna nödvändiga förslag för att åstadkomma detta (dir. 2020:8 s. 13). Utskottet anser att det saknas skäl att föregripa utredningens förslag. Motion 2020/21:3525 (M) yrkande 5 avstyrks därför. Även motion 2020/21:3525 (M) yrkande 7 om en ny ordning för prövning av arbetstillstånd avstyrks med det anförda.

Åtgärder mot missbruk av regelverket

Det svenska regelverket för arbetskraftsinvandring är ett generöst system som är utformat för att tillgodose svenska arbetsgivares behov av arbetskraft. Samtidigt är det viktigt att motverka olika typer av missbruk, som t.ex. dåliga arbetsvillkor, falska anställningar och handel med anställningsavtal. Det emellertid också angeläget att inte kompetent arbetskraft utvisas vid mindre fel i arbetsvillkoren.

När det gäller frågan om s.k. kompetensutvisningar, dvs. att arbetskraftsinvandrare inte ska utvisas på grund av att arbetsgivaren utan uppsåt begått mindre eller obetydliga fel, har riksdagen tidigare gjort en rad tillkännagivanden till regeringen om att denna ska återkomma med förslag som åtgärdar problemet. Våren 2020 gav riksdagen regeringen till känna att det uppdrag som regeringen hade gett den pågående utredningen om arbetskraftsinvandring skulle utvidgas till att bl.a. lämna författningsförslag i syfte att de s.k. kompetensutvisningarna skulle upphöra (bet. 2019/20:SfU25, rskr. 2019/20:198). Regeringen beslutade därefter om tilläggsdirektiv till utredningen. Utskottet kan konstatera att den pågående utredningen nyligen i ett delbetänkande har gjort en bred analys av rättsläget och dess konsekvenser när det gäller s.k. kompetensutvisningar av arbetskraftsinvandrare, bl.a. när det gäller avvikelser i anställningsvillkoren hos en tidigare arbetsgivare och tillämpningen av begreppet branschpraxis (SOU 2021:5). Utredningen föreslår bl.a. en ökad möjlighet att låta bli att återkalla arbetstillstånd.

Vad gäller frågor om en arbetskraftsinvandrare ska ha rätt till ersättning från arbetsgivaren om arbetstillståndet återkallas och att ett beslut om företagsbot ska ersätta ett beslut om utvisning anser Utredningen om arbetskraftsinvandring att övriga lämnade förslag, bl.a. det om att låta bli att återkalla arbetstillståndet i fler fall och att en straffsanktionerad anmälningssskyldighet

ska införas är tillräckliga för att skydda arbetstagaren. Utskottet vill även peka på att en person som har arbetat i Sverige utan rätt att vistas här i dag har rätt till ersättning enligt lagen om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige.

Utredningen föreslår vidare att brottet organiserande av människosmuggling utvidgas. Den gällande straffbestämmelsen är inte tillämplig om det finns ett sådant tillstånd som krävs även om det utfärdats på grundval av oriktiga uppgifter. Utredningen föreslår därför att även den som i vinstsyfte planlägger eller organiserar verksamhet som är inriktad på att främja att utlänningar reser till Sverige med sådana tillstånd som har utfärdats på grundval av oriktiga uppgifter som varit av betydelse för att få tillståndet, ska kunna dömas för organiserande av människosmuggling till fängelse i högst två år.

Utskottet noterar även att det straffrättsliga skyddet när det gäller människohandel och annan exploatering av personer i arbete stärktes i juli 2018. Det infördes då ett nytt brott, människoexploatering, som bl.a. straffbelägger exploatering av personer i tvångsarbete eller arbete under uppenbart orimliga villkor (prop. 2017/18:123, bet. 2017/18:JuU32, rskr. 2017/18:303).

I promemorian Myndigheter i samverkan mot arbetslivskriminalitet (Ds 2021:1) föreslås att samverkan mellan myndigheter stärks genom etablerandet av ett kansli med kompetens från flera av myndigheterna som bl.a. kan ansvara för utbildning, gemensamma rutiner och återrapportering. Arbetsmiljöverket bör ha som uppgift i sin instruktion att samordna arbete inom samverkan. Myndigheterna bör ges förutsättningar och uppdrag att utveckla uppföljningen av arbetet och dess resultat. Vidare föreslås ytterligare en utredning för att identifiera det ur juridisk synvinkel lämpligaste sättet att möjliggöra för samtliga eller en delmängd av de samverkande myndigheterna att kunna delge varandra information. Det föreslås också att regeringen bör inrätta en delegation mot arbetslivskriminalitet. Den bör ledas av en ordförande, stödjas av ett kansli och ha ett inledande mandat om tre år. Arbetsmarknadens parter bör särskilt bjudas in att ha representation i delegationen. Slutligen föreslås att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att närmare utreda förutsättningarna för samlad och regelmässig överföring av offentlig information till auktoriserade aktörer som har behov av den i syfte att verka för sund konkurrens, exempelvis genom att ställa krav i upphandling eller att genomföra kontroller.

Vidare har Riksrevisionen nyligen granskat statens insatser mot arbetskraftsexploatering i granskningsrapporten Statens insatser mot exploatering av arbetskraft – regelverk, kontroller samt information och stöd till de drabbade, (RiR 2020:27). Arbetsmarknadsutskottet är ansvarigt utskott för beredningen av regeringens kommande skrivelse med anledning av rapporten.

Med det anförda och mot bakgrund av det arbete som pågår samt beredningen av förslag från den pågående utredningen anser utskottet att det i nuläget inte finns skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om bl.a. kompetensutvisningar, arbetskraftsinvandring för personliga assistenter, kontroll och samarbete mellan myndigheter, nya brottsrubriceringar eller skärpta straff.

Inte heller finns det skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om åtgärder mot arbetskraft utan tillstånd eller företag som anställer personer utan tillstånd. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:3525 (M) yrkandena 11–13, 2020/21:1053 (M) yrkande 3, 2020/21:1342 (M) yrkande 1, 2020/21:1856 (M), 2020/21:2274 (M) yrkande 2, 2020/21:2350 (M) yrkandena 4 och 5, 2020/21:2800 (M), 2020/21:2803 (M) yrkande 10, 2020/21:2552 (SD) yrkandena 5 och 6, 2020/21:2553 (SD) yrkandena 11, 14, 16 och 17, 2020/21:3420 (SD) yrkande 3, 2020/21:306 (V) yrkandena 15 och 17 samt 2020/21:3663 (KD) yrkande 43. Utskottet ser inte heller skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att det i den pågående utredningen ska ingå hur arbetsmarknadens parter kan bli en del av kontrollfunktionen för att människohandel inte ska pågå. Motion 2020/21:343 (C) avstyrks därmed.

När det gäller frågan om arbetsplatsinspektioner konstaterar utskottet att det enligt det s.k. sanktionsdirektivet är möjligt att genomföra inspektioner för att kontrollera om en arbetsgivare inom en verksamhetssektor som är identifierad som risksektor har en utlänning anställd som inte har rätt att vistas i Sverige eller som har rätt att vistas här men saknar arbetstillstånd. En inspektion får genomföras på arbetsplatser och i lokaler där arbetsgivaren bedriver näringsverksamhet och utan att arbetsgivaren underrättas i förväg. I en motion föreslås att inspektionerna inte bör begränsas till särskilt definierade riskbranscher. Detta skulle enligt utskottets mening innebära ett avsevärt intrång i arbetsgivares verksamhet. Vidare föreslås i en motion att regeringen ska utvärdera bestämmelserna om arbetsplatsinspektioner. Utskottet noterar att regelverket om arbetsplatsinspektioner ändrades den 1 juli 2018. Det finns därför enligt utskottet inte i nuläget skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om att utvärdera regelverket. Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 2020/21:2553 (SD) yrkande 15 och 2020/21:306 (V) yrkande 14.

I en motion föreslås att arbete utan uppehålls- eller arbetstillstånd ska avkriminaliseras. Enligt gällande rätt döms en utlänning som uppsåtligen eller av oaktsamhet har anställning eller bedriver verksamhet som kräver arbetstillstånd utan att ha ett sådant tillstånd till böter. Utskottet anser att det finns ett samhällsintresse att bestämmelserna om den reglerade invandringen inte kringgås. Det finns därför enligt utskottet inte skäl för riksdagen att tillkänna att arbete utan uppehålls- eller arbetstillstånd ska avkriminaliseras. Motion 2020/21:306 (V) yrkande 16 avstyrks därmed.

Spårbyte

I ett antal motioner föreslås att det s.k. spårbytet ska stoppas. Det finns en möjlighet för en tidigare asylsökande, som har arbetat i Sverige under viss tid, att ansöka om uppehållstillstånd för arbete utan att först ha rest ut ur Sverige. Även om utskottet ser utmaningar med missbruk och verkställighetsarbetet när vistelsetiderna ökar genom möjligheten till spårbyte anser utskottet att det inte finns skäl att stoppa möjligheten till spårbyte.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2020/21:3525 (M) yrkande 10, 2020/21:3642 (M) yrkande 5, 2020/21:2553 (SD) yrkande 12 och 2020/21:3663 (KD) yrkande 40.

Forskning och studier

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motioner om uppehållstillstånd och arbetstillstånd för forskning och studier inom högre utbildning.

Jämför reservation 17 (M) och 18 (SD).

Gällande ordning

Frågan om uppehållstillstånd för forskning och studier inom högre utbildning regleras bl.a. i 5 b kap. utlänningslagen (UtlL) och 4 a kap. utlänningsförordningen (UtlF). Regelverket grundar sig huvudsakligen på det s.k. student- och forskardirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/801/EU om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete, deltagande i elevutbytesprogram eller utbildningsprojekt och för au pair-arbete.

När det gäller uppehållstillstånd för forskning krävs att utlänningen ska utföra forskning i Sverige enligt ett mottagningsavtal som har ingåtts enligt lagen (2008:290) om godkännande för forskningshuvudmän att ta emot gästforskare (5 b kap. 1 § UtlL). Tillståndstiden får efter ansökan förlängas (5 b kap. 17 § UtlL).

Vad gäller forskares rörlighet för kortare vistelse i Sverige får en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd för forskning av en annan EU-stat under giltighetstiden för tillståndet i högst 180 dagar under en 360-dagarsperiod resa in och vistas i Sverige för att utföra en del av sin forskning hos en godkänd forskningshuvudman här (5 b kap. 13 § UtlL). Detta gäller även medföljande familjemedlemmar.

Enligt 5 b kap. 2 § UtlL ska en utlänning beviljas ett uppehållstillstånd för forskning vid rörlighet för längre vistelse om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd för forskning av en annan EU-stat och ska utföra forskning i Sverige i mer än 180 dagar enligt ett mottagningsavtal. Samma förutsättningar krävs som vid uppehållstillstånd för forskning.

Vad gäller uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning krävs bl.a. att utlänningen har antagits till en utbildning på heltid vid en läroanstalt för högre utbildning i Sverige och att utlänningen har betalat de avgifter som tas ut för studierna vid läroanstalten (5 b kap. 3 § UtlL). Ett uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning ska gälla i minst ett år eller den kortare tid som studierna ska pågå. Tillståndstiden får efter ansökan förlängas (5 b kap. 17 § UtlL).

När det gäller rörlighet för en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning av en annan EU-stat får han eller hon under giltighetstiden för tillståndet i högst 360 dagar resa in och vistas i Sverige för att bedriva studier vid en läroanstalt för högre utbildning här på vissa villkor (5 b kap. 14 § UtL). Utbildningen i Sverige ska bedrivas inom ramen för ett unionsprogram eller ett multilateralt program som främjar tredjelandsmedborgares rörlighet eller ett avtal mellan två eller flera läroanstalter för högre utbildning. Det krävs även att utlänningen har underrättat Migrationsverket om sin avsikt att bedriva studier här och att Migrationsverket inte har invänt mot den planerade vistelsen i Sverige.

Det finns vidare s.k. allmänna förutsättningar för uppehållstillstånd för forskning och studier, nämligen att utlänningen ska ha tillräckliga medel, ha ansökt om en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige och inte utgöra ett hot mot allmän ordning, säkerhet eller folkhälsa (5 b kap. 9 § UtL).

Efter slutförd forskning eller efter slutförda studier ska en utlänning som vid ansökningstillfället har ett uppehållstillstånd för forskning eller för studier inom högre utbildning i Sverige beviljas ett uppehållstillstånd för en tid av ett år, om han eller hon avser att söka arbete eller undersöka förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet här (5 b kap. 7 och 8 §§ UtL). Detta förutsätter att de allmänna förutsättningarna för uppehållstillstånd är uppfyllda (se ovan). För att beviljas ett uppehållstillstånd efter slutförda studier krävs det vidare att utlänningen har slutfört en högskoleutbildning och att utbildningen avser studier som motsvarar minst två terminer (5 b kap. 8 § UtL). Detta gäller även för en utlänning som har ett uppehållstillstånd för forskning eller för studier inom högre utbildning utfärdad av en annan EU-stat och som under giltighetstiden för tillståndet har vistats i Sverige för att utföra en del av sin forskning eller sina studier här (5 b kap. 7 och 8 §§ UtL).

Gästdoktorander, dvs. doktorander som utför en del av sin forskarutbildning i Sverige men som inte har bedömts vara antagna till en utbildning här, beviljas uppehållstillstånd för besök enligt 5 kap. 10 § UtL.

I 5 b kap. UtL finns särskilda bestämmelser om uppehållstillstånd för praktik med anknytning till högre utbildning, volontärarbete inom ramen för Europeisk volontärtjänst och au pair-arbete.

Familjemedlemmar till en forskare som har uppehållstillstånd i Sverige ska beviljas uppehållstillstånd enligt 5 b kap. 19 § UtL.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning och efter avslutade sådana studier (5 b kap. 28 § UtL). Förutsättningarna för att bevilja uppehållstillstånd för en familjemedlem till en studerande inom högre utbildning återfinns i 4 a kap. 6 § UtIF. Där anges att familjemedlemmen ska ha sin försörjning ordnad under vistelsen och inte utgöra ett hot mot allmän ordning, säkerhet eller folkhälsa.

Upphållstillstånd ska inte beviljas om utlänningen visar upp handlingar till stöd för ansökan som har förvärvats på ett bedrägligt sätt, förfalskats eller ändrats i något avseende (5 b kap. 11 § UtL). Upphållstillstånd får dessutom

vägras exempelvis om det finns grundad anledning att anta att utlänningen har för avsikt att vistas i Sverige av andra skäl än dem som ansökan avser (5 b kap. 12 § andra stycket UtIL).

Därutöver gäller att uppehållstillstånd ska återkallas och förlängning nekas om förutsättningarna för att bevilja tillståndet i fråga inte är uppfyllda, tillståndet har förvärvat på ett bedrägligt sätt, ett bevis om tillståndet har förfalskats eller ändrats i något avseende eller utlänningen vistas i Sverige av andra skäl än dem som tillståndet beviljades för (5 b kap. 17, 18, 21 och 22 §§ UtIL). Vidare får ett uppehållstillstånd återkallas och en förlängning av tillståndstiden vägras i ett antal fall, t.ex. när utlänningen inte har gjort godtagbara framsteg i sina studier.

Enligt 4 a kap. 1 § UtIF ska ett ärende om uppehållstillstånd för forskning eller forskning vid rörlighet för längre vistelse avgöras senast 60 dagar från det att ansökan lämnades in. En ansökan om uppehållstillstånd om studier inom högre utbildning eller uppehållstillstånd efter slutförda studier ska avgöras senast 90 dagar från det att ansökan lämnas in. Om ansökan behöver kompletteras får tiden förlängas. Sökanden ska då underrättas om detta.

Regeringen får enligt 5 kap. 23 § UtIL meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för studier eller besök.

Motionerna

Kristina Axén Olin m.fl. (M) begär i kommittémotion 2020/21:3321 yrkande 13 ett tillkännagivande om att 2014 års lagändringar för att fler utländska forskare och studenter ska stanna i Sverige bör utvärderas och följas upp.

Även i motion 2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om en utvärdering av hur de förbättrade möjligheterna att attrahera utländska studenter, forskarstuderande, forskare och medföljande som beslutades 2014 har fallit ut samt att regeringen bör återkomma med förslag till nödvändiga förändringar för att Sverige ska kunna attrahera fler talangfulla personer.

I motion 2020/21:2460 av Marta Obminska (M) begär motionären ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att ytterligare förenkla möjligheten till uppehållstillstånd för doktorander och gästforskare från länder utanför EU och EES. Motionären anför att Migrationsverket bör prioritera ansökningar från utländska doktorander och gästforskare och deras medföljande. Regeringen bör även, för att locka och behålla kompetenta studenter och forskare, se över möjligheten att skapa en särskild och förenklad hanteringsordning för dessa ansökningar så att de kan granskas skyndsamt.

I kommittémotion 2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om anställda inom akademien. Motionärerna anför bl.a. att det är särskilt viktigt att lagstiftningen i större utsträckning tar fasta på helheten och målet att uppmuntra högkvalificerad arbetskraftsinvandring. I yrkande 5 begär motionärerna ett tillkännagivande om studenter inom högre utbildning. En översyn av regelverk och de administrativa

systemen bör göras med målet att underlätta uppföljning av beviljade uppehållstillstånd och kontroll av att uppställda villkor uppfylls i stället för att göra förhandsbedömningar av framtida utveckling. I yrkande 6 begär motionärerna ett tillkännagivande om att införa särskilda uppehållstillstånd för gästdoktorander. Motionärerna anför bl.a. att möjligheten för gästdoktorander att förlänga sin vistelse i syfte att slutföra sin forskning är mycket begränsad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill som tidigare framhålla vikten av att stärka Sveriges attraktions- och konkurrenskraft som kunskapsnation och destinationsland för utländska forskare och studenter inom högre utbildning. Nya regler för utländska forskare och studenter m.fl. trädde i kraft den 1 januari 2020. Bland annat infördes en utökad möjlighet till rörlighet inom EU och en förlängd tid med uppehållstillstånd efter slutförda studier. Reglerna utformades så att de ska locka fler studenter och forskare till Sverige och underlätta för dem som har utbildats i landet att stanna kvar och arbeta här som anställda eller egenföretagare (prop. 2019/20:9, bet. 2019/20:SfU10, rskr. 2019/20:72).

När det gäller handläggningstider kan utskottet konstatera att viss reglering finns i utlänningsförordningen. Migrationsverket anger i årsredovisningen för 2020 att 99 procent av alla ansökningar för gäststudier avgjordes före terminsstart. Över 80 procent av förstagångsärendena, även inräknat studerandeärendena som inte omfattas av förordningsstyrd handläggningstid, avgjordes inom 90 dagar. Det framgår av årsredovisningen att handläggningsprocessen för studerandeärendena sedan tidigare är digitaliserad och sedan länge har haft en hög andel elektroniska ansökningar. Vidare anger Migrationsverket att bl.a. ytterligare e-ansökningstjänster togs fram under 2020 och att myndigheten även utredde förutsättningarna för ytterligare automatiseringar i handläggningsprocessen.

Vad gäller frågor om uppföljning och kontroll av att villkor uppfylls konstaterar utskottet att det i utlänningslagen redan anges att uppehållstillstånd ska återkallas om förutsättningarna för att bevilja tillståndet i fråga inte är uppfyllda.

Enligt utskottets mening är det angeläget att underlätta för att fler utländska forskare och studenter ska verka i Sverige. Utskottet anser emellertid mot bakgrund av det ovan anförda att det saknas skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om bl.a. en utvärdering av regelverket eller om att särskilda tillstånd för gästdoktorander ska införas. Utskottet avstyrker därför motionerna 2020/21:3321 (M) yrkande 13, 2020/21:1342 (M) yrkande 2, 2020/21:2460 (M), 2020/21:2553 (SD) yrkandena 4–6.

Reservationer

1. Högkvalificerad arbetskraft, punkt 1 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 2 och 3, bifaller delvis motionerna

2020/21:1086 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 5,

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkandena 3 och 4,

2020/21:1746 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 11,

2020/21:2274 av Borianan Åberg (M) yrkande 1,

2020/21:2461 av Marta Obminska (M),

2020/21:3031 av Kristina Axén Olin och Johan Forssell (båda M) och

2020/21:3536 av Margareta Cederfelt (M) samt

avslår motion

2020/21:1746 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Det behövs en rad reformer för att göra det enklare och mer attraktivt för högkvalificerad arbetskraft att komma till Sverige. Bland annat ska en process med två tidsbegränsade uppehållstillstånd inte behövas och permanenta uppehållstillstånd bör kunna beviljas tidigare än vad som gäller i dag, efter exempelvis tre år. Byte av arbetsgivare ska även kunna ske i ett tidigare skede. Som huvudregel bör krav ställas på universitets- eller högskoleexamen samt på en viss lönenivå. Vid en särskilt eftertraktad kompetens kan en ytterligare högre lönenivå krävas. Därutöver bör särskilda visum, s.k. talangvisum, införas för högkvalificerad arbetskraft som vill söka arbete eller etablera sig i Sverige. Kontrollfunktioner måste finnas för att förebygga fusk och missbruk med visumen, exempelvis genom krav på viss lön eller vissa branscher. Regeringen bör återkomma med förslag om förändrade regler för uppehållstillstånd för högkvalificerad arbetskraft och om talangvisum.

2. Principerna för arbetskraftsinvandring, punkt 2 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:653 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2 och

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 10,

bifaller delvis motion

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1 och avslår motionerna

2020/21:431 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 9,

2020/21:2065 av Mathias Tegnér (S),

2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,

2020/21:2477 av Dag Larsson m.fl. (S) yrkande 3 och

2020/21:2917 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkandena 15 och 16.

Ställningstagande

Den svenska arbetsmarknadens behov av arbetskraft bör långsiktigt uppnå en intern balans. En allt vanligare anledning för människor att flytta är dock att under en period arbeta i ett annat land. Möjligheten att vid behov komplettera den svenska arbetsmarknaden med utländsk arbetskraft välkomnas därför. Därutöver finns, särskilt inom vissa branscher med snabb och avancerad teknikutveckling, ett värde i fruktsamma utbyten av kompetens och erfarenheter. En hållbar politik på området måste dock bygga på balanserade avvägningar där såväl den enskildes villkor som arbetsmarknadens stabilitet beaktas. Arbetskraftsinvandringen bör utgå från tre principer: tillfredsställandet av arbetsmarknadens behov, möjliggörandet av kompetensutbyte samt värnandet av arbetstagares villkor.

Den svenska arbetsmarknaden ska vara öppen för kvalificerad arbetskraft vars kompetens efterfrågas, men inte för den som vill konkurrera om arbeten genom lägre löner eller genom att acceptera sämre arbetsvillkor. Med kvalificerad arbetskraft avses i första hand personer med högre utbildning, men också de som på ett godtagbart sätt kan arbeta i yrken som kräver så lång utbildning eller erfarenhet att akuta behov på den svenska arbetsmarknaden inte kan tillgodoses. Arbetskraftsinvandring till andra yrken, där behovet av arbetskraft relativt snabbt går att tillfredsställa genom utbildning och praktik

av arbetssökande som redan bor i landet, ska inte tillåtas. Liksom uppehållstillstånd generellt ska arbetstillstånd vara tidsbegränsade och bundna till faktiskt arbete inom ramen för de villkor som de grundats på. Möjlighet till förlängning ska finnas om arbetsvillkoren fortfarande är uppfyllda, likaväl som det ska finnas en möjlighet att återkalla arbetstillstånden i förtid om arbetsvillkoren inte längre uppfylls.

Migrationsverkets nuvarande bristyrkesförteckning bör förändras både till innehåll och funktion. Yrken som kan utföras utan tidigare erfarenhet, eller där kompetens kan förvärfvas inom en kortare tidsram, bör inte kunna föras upp på en sådan lista. Arbetstillstånd bör generellt sett inte beviljas om ansökan avser ett yrke som inte återfinns på bristyrkesförteckningen. Förteckningen bör med fördel tas fram med utgångspunkt i den myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen som gällde tidigare. Prövningen bör göras i samarbete mellan Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter, och främst handla om huruvida efterfrågan på arbetskraft kan tillgodoses genom att förmå svensk arbetskraft att återvända till den svenska arbetsmarknaden, omskolning av arbetslösa eller liknande åtgärder.

Vidare bör det finnas en större möjlighet att bevilja arbetstillstånd för yrkeskategorier snarare än att tillståndet knyts till en specifik arbetsgivare. Detta skulle innebära en anpassning till en modern arbetsmarknad och en möjlighet att sålla ut oseriösa arbetsgivare eftersom arbetstagare inte längre skulle vara låsta till det företag som först anställde dem.

3. Principerna för arbetskraftsinvandring, punkt 2 (V)

av Christina Höj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:431 av Ali Esbati m.fl. (V) yrkande 9 och avslår motionerna

2020/21:653 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 6,

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:2065 av Mathias Tegnér (S),

2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,

2020/21:2477 av Dag Larsson m.fl. (S) yrkande 3,

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 2 och 10,

2020/21:2917 av Ulrika Heie m.fl. (C) yrkandena 15 och 16 samt

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Det nuvarande systemet för arbetskraftsinvandring har lett till lönedumpning, utnyttjande och osund konkurrens. Det måste därför finnas garantier för att de som invandrar inte utnyttjas och inte heller används för att dumpa löne- och arbetsvillkoren på den svenska arbetsmarknaden. Regelverket bör utgå från sex principer; arbetsgivaren ska kunna visa att rekryteringen bygger på en faktisk brist på arbetskraft, arbetserbjudandet måste vara juridiskt bindande, heltidsanställning ska vara ett krav, en vandelsprövning måste ske av arbetsgivarna innan arbetstillstånd beviljas, arbetstagare som träder fram och berättar om missförhållanden ska få stanna i Sverige tillståndstiden ut och slutligen ska straff införas för arbetsgivare som utnyttjar arbetskraftsinvandrare och skadestånd tilldelas den arbetstagare som drabbas.

4. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1,
bifaller delvis motionerna

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 12 och

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8 och
avslår motionerna

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 8, 9 och 11,

2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 42.

Ställningstagande

Ett villkor för att få ett arbetstillstånd är att arbetet på visst sätt utannonseras inom EU och därmed görs synlig för EU-medborgare. Av Migrationsverkets webbplats framgår att annonsering ska göras genom Arbetsförmedlingens platsbank, vilket syns i den europeiska platsbanken Eures, eller på annat sätt som motsvarar annonsering i Eures. Detta krav på utannonsering bör införas i lag. Exempelvis ska en plattform som LinkedIn anses uppfylla den EU-rättsliga företrädesrätten för EU-medborgare. Eftersom det är en alltför långtgående

ende konsekvens att en person utvisas enbart på grund av en felaktig annonsering bör det införas mer proportionerliga följdverkningar, t.ex. böter för arbetsgivare som inte följer regelverket.

Vidare bör försörjningskravet vid arbetskraftsinvandring höjas för att bl.a. minska risken för missbruk av regelverket.

5. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3 och avslår motionerna

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 8, 9, 11 och 12,

2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14,

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 och 8 samt

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 42.

Ställningstagande

De villkor som arbetsmarknadens parter, arbetsgivarorganisationer och arbetstagarorganisationer, har fastställt ska vara normerande för arbetskraftsinvandringen. Arbetskraftsinvandring ska således endast kunna ske om villkoren för anställningen når upp till de krav som parterna kommit överens om. Arbetstillstånd ska inte beviljas om berörda intressenter inte kan komma överens om att kollektivavtalsliknande villkor uppnåtts.

6. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 42 och

avslår motionerna
2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3,
2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 8, 9, 11 och 12 samt
2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1 och 8.

Ställningstagande

För att komma tillrätta med missbruk och utnyttjande av arbetskraft samt göra arbetskraftsinvandringen samhällsekonomiskt lönsam bör försörjningskravet vid arbetskraftsinvandring höjas till svensk medellön, i dagsläget 35 000 kronor. Arbetsstillstånd för arbeten med en inkomst under medellönen bör begränsas till yrken där det råder brist på arbetskraft i Sverige. Inom vissa branscher, där det finns behov av kvalificerad arbetskraft utifrån, är en undre gräns för månadsinkomst praktiskt omöjlig. Det kan gälla exempelvis uttalade bristyrken, bl.a. sjuksköterska och undersköterska. För att möjliggöra arbetskraftsinvandring för yrken, även om inkomsten understiger medellönen, bör det således krävas att anställningen är inom ett bristyrke.

7. Försörjningskrav för familjemedlemmar, punkt 4 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 13,
2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 och
2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 44.

Ställningstagande

För den som har ett arbetstillstånd finns en rätt till uppehållstillstånd för familjemedlemmar. Det rör sig om make, sambo, registrerad partner och ett ogift barn under 21 år. Det kan konstateras att en betydande mängd anhöriga som ges uppehållstillstånd riskerar att inte komma i arbete under de första åren. Med dagens regelverk är de vid behov berättigade till sociala insatser som t.ex. försörjningsstöd. Det är därför rimligt att införa krav på att arbetskraftsinvandrarerna kan försörja familjemedlemmarna eller att de anhöriga kan försörja sig själva.

8. Administration och handläggningstider, punkt 5 (M, KD, L)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD), Arin Karapet (M) och Fredrik Malm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3262 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10 och avslår motionerna

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 5,

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 7 och 9 samt

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Arbetskraftsinvandring handlar om Sveriges tillväxt och konkurrenskraft. Att ansöka om arbetstillstånd ska gå snabbt och enkelt. Åtgärder för att korta handläggningstiderna måste vidtas.

9. Administration och handläggningstider, punkt 5 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 7 och 9 samt

avslår motionerna

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 5,

2020/21:3262 av Arman Teimouri m.fl. (L) yrkande 10 och

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen bör ge Migrationsverket i uppdrag att förtydliga vilka regler som gäller samt förenkla ansökningsprocessen så att den som är intresserad av att ansöka om arbete i Sverige tidigt kan överblicka vilka krav som kommer att ställas.

Vidare bör regeringen snarast vidta åtgärder för att garantera att övriga ärendekategorier inte får en negativ påverkan på handläggningstiden för arbetsmarknads- och studerandeärenden.

10. 30-dagarsgaranti, punkt 6 (M, SD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 8 och

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 6.

Ställningstagande

För att attrahera kompetent arbetskraft är det viktigt med en snabb process för att få arbetstillstånd och uppehållstillstånd. När det gäller handläggningstider tar det dock i dagsläget nästan tre månader för att få en förstagångsansökan om arbetstillstånd avgjord. Därför bör det införas en 30-dagarsgaranti hos Migrationsverket vid en komplett ansökan om arbetstillstånd och uppehållstillstånd för arbete.

11. Myndighetsansvar, punkt 7 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 5 och 7.

Ställningstagande

Migrationsverket ansvarar för prövningen av arbetstillstånd samt tillstånd för studier och forskning. Eftersom myndigheten även har till uppgift att pröva ansökningar om asyl, anhöriginvandring samt medborgarskap kan konsekvensen bli att prövningen av arbetstillstånd nedprioriteras. Migrationsverket har inte heller det arbetsmarknadsperspektiv som krävs för prövningen av arbetstillstånd. Mot bakgrund av detta bör frågan om en ny ordning för prövning av arbetstillstånd utredas.

Vidare bör det införas en s.k. one-stop-shop, en kontaktyta för högkvalificerad arbetskraft gentemot myndigheter som Skatteverket, Försäkringskassan, Migrationsverket m.fl., för att underlätta kontakten med myndigheter. En sådan lösning innebär att företag som rekryterar arbetskraftsinvandrare, och även individerna själva, enkelt kan få information om processerna för att få t.ex. personnummer och bankkonto.

12. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2350 av Boriana Åberg (M) yrkandena 4 och 5 samt

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 11–13,

bifaller delvis motionerna

2020/21:1053 av Sten Bergheden (M) yrkande 3 och

2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 2 och

avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 14–17,

2020/21:343 av Martina Johansson (C),

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 1,

2020/21:1856 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 11 och 14–17,

2020/21:2800 av Betty Malmberg (M),

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 10,

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 43.

Ställningstagande

Arbetskraftsinvandringen vad gäller personliga assistenter är i alltför stor utsträckning förenad med missbruk och fusk för att vara motiverad. Det bör därför snarast utredas om det bör införas ett stopp för arbetskraftsinvandring till Sverige i yrket som personlig assistent.

Vidare bör det införas ett helt nytt brott, arbetskraftsmissbruk, för att tydliggöra allvaret med missbruk av systemet. Inom ramen för det nya brottet bör straffen för befintliga straffbelagda handlingar skärpas. Det straffrättsliga området kan även utökas. Även andra sanktioner som näringsförbud eller företagsbot kan användas i ökad utsträckning för att beivra missbruk.

En person kan inte dömas för människosmuggling om resan gjorts med tillstånd som beviljats trots att detta skett genom att oriktiga uppgifter legat till grund för tillståndet. Lagstiftningen om människosmuggling bör därför ses över i syfte att kriminalisera och motverka handel med arbetstillstånd.

13. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6 samt

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 11 och 14–17,

bifaller delvis motion

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 och avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 14–17,

2020/21:343 av Martina Johansson (C),

2020/21:1053 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 1,

2020/21:1856 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 2,

2020/21:2350 av Boriana Åberg (M) yrkandena 4 och 5,

2020/21:2800 av Betty Malmberg (M),

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 10,

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 11–13 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 43.

Ställningstagande

Det krävs krafttag mot olovligt arbete. Straffen för illegalt arbete måste skärpas så att påföljden för en sådan gärning blir omedelbar utvisning och förbud att återvända till Sverige. Vidare måste bötesstraffet motsvara graden av klander som gärningen innebär. Migrationsverket och gränspoliserna bör därutöver få klara direktiv om att arbetet med att beivra illegalt arbete ska prioriteras.

Migrationsverket och andra myndigheter bör även få tydliga direktiv om att ta problemet med företag som anställer utlänningar utan tillstånd på allvar, och straffa företag som medvetet eller av otillbörlig oaktsamhet gör sig skyldiga till detta brott. Det bör även övervägas om företag som fällts kan svartlistas, så att de inte längre kan förekomma i ärenden om arbetstillstånd.

Det krävs också ökad kontroll och mer samarbete mellan myndigheter. För att minimera risker för missbruk av systemet krävs att ansvariga myndigheter kontinuerligt utför väl utformade kontroller av utbetald lön och inbetald skatt enligt anställningsavtal, tecknade försäkringar och liknande. Dessa bör så långt som möjligt ske automatiskt, exempelvis genom direkta slagningar i Skatteverkets system, något som redan sker när det gäller folkbokföringsuppgifter.

Onämnda fysiska arbetsplatsinspektioner bör vidare genomföras i större omfattning, för att säkerställa att det inte rör sig om skenavtal och för att kontrollera att arbetsvillkoren följs. Arbetsplatsinspektionerna, som fortfarande bör ha karaktären av stickprovundersökningar, bör inte begränsas till särskilt definierade riskbranscher.

Vid grövre eller upprepade fel ska både arbetsgivare och arbetstagare drabbas av påföljder om de bedöms ha missbrukat systemet. I annat fall ska endast den ansvariga parten bestraffas. Existerande bestämmelser om straff enligt utlänningslagen bör både komma till användning oftare och skärpas. Indragna arbetstillstånd för den enskilde och förbud mot anlitandet av utländsk arbetskraft för företag ska vara möjligt liksom utfärdandet av andra former av sanktioner och straff. Samtidigt måste det finnas en möjlighet till rättelse av mindre fel. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag om en möjlighet till rättelse av mindre fel så snart som möjligt.

Det krävs en särskild satsning mot missbruk kring utländska jordbruksarbetare. Flera rapporter har visat att jordbruksverksamheter ofta präglas av osäkra anställningsformer, tvivelaktiga löneförhållanden och dålig uppföljning av grundläggande villkor. Alla skadliga kryphål måste täppas till och anständiga anställningsvillkor garanteras. Regeringen bör därför snarast vidta åtgärder för att reda ut missförhållandena kring utländska skogs- och jordbruksarbetare, med särskilt fokus på kontroller och uppföljning.

14. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (V)

av Christina Høj Larsen (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 14–17 och avslår motionerna

2020/21:343 av Martina Johansson (C),

2020/21:1053 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 1,

2020/21:1856 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 2,

2020/21:2350 av Boriana Åberg (M) yrkandena 4 och 5,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 11 och 14–17,

2020/21:2800 av Betty Malmberg (M),

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 10,

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 11–13 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 43.

Ställningstagande

Sedan 2018 har Polismyndigheten utökade möjligheter att genomföra arbetsplatsinspektioner för att kontrollera om arbetsgivare har anställda som saknar rätt att vistas eller arbeta i Sverige. Regeringen bör återkomma med en utvärdering av ändringarna i utlänningslagen från den 1 juli 2018.

De arbetsgivare som anställer och utnyttjar papperslösa bör vara föremål för polisens arbetsplatsinspektioner, inte de papperslösa. Det är välkommet att den särskilda avgiften som en arbetsgivare kan bli skyldig att betala om den har en anställd som inte har rätt att vistas eller arbeta i Sverige har höjts. Konsekvenserna för en papperslös arbetstagare som upptäcks vid en kontroll är emellertid fortfarande mycket svårare än för den arbetsgivare som utnyttjat den papperslösas utsatta ställning. Det finns således skäl att se över lagstiftningen i syfte att föreslå ytterligare åtgärder.

Regeringen bör återkomma med förslag om att avkriminalisera arbete utan arbets- eller uppehållstillstånd. Arbetsgivarna bör bära hela straffansvaret för själva anställningen.

Slutligen bör regeringen återkomma med ett lagförslag om att papperslösa som försörjer sig genom att arbeta ska kunna kräva ersättning för utebliven lön och skadestånd för kränkande behandling.

15. Åtgärder mot missbruk av regelverket, punkt 8 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 43 och avslår motionerna

2020/21:306 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 14–17,

2020/21:343 av Martina Johansson (C),

2020/21:1053 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 1,

2020/21:1856 av Camilla Waltersson Grönvall (M),

2020/21:2274 av Boriana Åberg (M) yrkande 2,

2020/21:2350 av Boriana Åberg (M) yrkandena 4 och 5,

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6,

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 11 och 14–17,

2020/21:2800 av Betty Malmberg (M),

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M) yrkande 10,

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 och

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 11–13.

Ställningstagande

För att komma till rätta med missbruk av systemet för arbetskraftsinvandring behöver regelverket ändras. Det finns exempelvis många rapporter om grova bedrägerier inom assistansersättningen. Det förekommer organiserade upplägg där personer med funktionsnedsättning hämtas till Sverige för att ansöka om assistansersättning, och att anhöriga får arbetstillstånd som assistenter. För att skydda utsatta grupper måste arbetet mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring stärkas.

16. Spårbyte, punkt 9 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Linda Lindberg (SD), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 12,

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10,

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 5 och

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 40.

Ställningstagande

Regelverket om s.k. spårbyte ger en utlänning som har fått avslag på sin asylansökan en möjlighet att ansöka om och beviljas ett arbetstillstånd inifrån Sverige. Detta innebär en sammanblandning av systemen för asyl och arbetskraftsinvandring. Vidare strider spårbytet mot principen att asylprocessen ska ha ett tydligt avslut. Spårbytet innebär även en längre vistelsetid i Sverige, vilket försvårar verkställighetsarbetet. Det finns dessutom uppgifter om att systemet med spårbyte missbrukas. Möjligheten till spårbyte bör därför avskaffas.

17. Forskning och studier, punkt 10 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3321 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 13,

bifaller delvis motion

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 2 och

avslår motionerna

2020/21:2460 av Marta Obminska (M) och

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 4–6.

Ställningstagande

Om svensk utbildning och forskning ska kunna hävda sig i den globala konkurrensen finns det ett flertal faktorer som spelar roll. Det internationella utbytet är en viktig del. 2014 fattades beslut om att underlätta för utländska studenter och forskare att stanna kvar och bedriva verksamhet i Sverige. Studenter fick extra tid efter examen för att hitta arbete. Samtidigt fick forskare och doktorander möjlighet att tillgodoräkna sig sin forskningstid vid ansökan om permanent uppehållstillstånd. Det fanns även aspekter som underlättade för medföljande till forskare och studenter som etablerade sig i Sverige. Syftet var att fler duktiga studenter och forskare skulle stanna i Sverige. Nu flera år senare är det rimligt att göra en uppföljning och utvärdering av denna reform för att kontrollera om reformen fått avsedd effekt eller om det finns behov av ytterligare åtgärder.

18. Forskning och studier, punkt 10 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 4–6 och avslår motionerna

2020/21:1342 av Lars Hjalmered (M) yrkande 2,

2020/21:2460 av Marta Obminska (M) och

2020/21:3321 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 13.

Ställningstagande

När det gäller arbetstagare inom akademien är det viktigt att lagstiftningen i större utsträckning tar fasta på helheten och målet att uppmuntra högkvalificerad arbetskraftsinvandring. Lagstiftningen måste därför förtydligas.

Vad gäller uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning bör en översyn göras av såväl regelverk som administrativa system med målet att underlätta uppföljning av beviljade uppehållstillstånd och kontroll av att uppställda villkor uppfylls. I stället för förhandsbedömningar av framtida utveckling är det mer rimligt att kontroller utförs om huruvida studierna faktiskt påbörjas och fullföljs. I de fall studierna avbryts ska påföljder komma i fråga, t.ex. återkallelse av uppehållstillstånd.

Gästdoktorander som genom ett utbytesavtal bedriver en del av sin forskning i Sverige beviljas i dag uppehållstillstånd för besök. Detta innebär att möjligheten att t.ex. förlänga uppehållstillståndet är mycket begränsad. Regeringen bör därför skyndsamt vidta åtgärder och införa särskilda tillstånd för gästdoktorander så att byråkrati och lagstiftning inte ska stå i vägen för internationella forskningssamarbeten och Sveriges rykte som vetenskapsnation.

Särskilda yttranden

1. Principerna för arbetskraftsinvandring, punkt 2 (C)

Jonny Cato (C) anför:

I den sakpolitiska överenskommelse som slöts i januari 2019 mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna anges bl.a. att reglerna för arbetskraftsinvandring ska värnas. Centerpartiet anser därmed att det inte är nödvändigt för riksdagen att göra tillkännagivanden om arbetskraftsinvandring utan avstår från att följa upp sina motionsyrkanden om detta.

2. Villkor för arbetstillstånd, punkt 3 (M)

Maria Malmer Stenergard (M), Katarina Brännström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M) och Arin Karapet (M) anför:

I motioner från allmänna motionstiden 2020/21 föreslår Moderaterna att kravet på försörjning vid arbetskraftsinvandring bör höjas. Detta ställer vi oss bakom. Mot bakgrund av vår nya politik om arbetskraftsinvandring anser vi emellertid numera att arbetstillstånd endast ska beviljas om inkomsten minst motsvarar medianlönen för hela arbetsmarknaden i Sverige enligt statistik från Statistiska centralbyrån. Medianlönen är för närvarande 31 700 kronor i månaden.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:306 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med en utvärdering av ändringarna i utlänningslagen från den 1 juli 2018 och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag till ytterligare åtgärder gentemot de arbetsgivare som anställer och utnyttjar papperslösa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag om att avkriminalisera arbete utan arbets- eller uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med ett lagförslag om att papperslösa som försörjer sig genom att arbeta ska kunna kräva ersättning för utebliven lön och skadestånd för kränkande behandling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:343 av Martina Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i pågående utredning även inkludera hur arbetsmarknadens parter kan bli en del av kontrollfunktionen för att inte människohandel pågår och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:431 av Ali Esbati m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur ett rättvist system för arbetskraftsinvandring ska utformas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:653 av Magnus Persson m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa behovsprövad arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1053 av Sten Bergheden (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över straffskalorna för brott avseende utnyttjande av olaglig arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1086 av Josefin Malmqvist m.fl. (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera regleringen av arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1342 av Lars Hjälmered (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstider och rättspraxis och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera hur de förbättrade möjligheterna att attrahera utländska studenter, forskarstuderande, forskare och medföljande som beslutades 2014 har fallit ut samt att återkomma med förslag till nödvändiga förändringar för att Sverige ska kunna attrahera fler talangfulla personer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa talangvisum och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra migrationsreglerna för att underlätta för fler talangfulla personer att söka sig till Sverige för att starta företag och investera pengar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta myndighetsadministration för personer som kommer till Sverige för att studera, arbeta, starta företag eller investera pengar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1620 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en behovs- och kompetensbaserad arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1746 av Louise Meijer m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra gränshindersproblematiken för tredjelandsmedborgare som vill bo i Sverige men arbeta i Danmark och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för visum för utländska experter, startups och investerare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1856 av Camilla Waltersson Grönvall (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetstillstånd och möjligheten att arbeta i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2065 av Mathias Tegnér (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2274 av Boriana Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska bli lättare att attrahera högkvalificerad arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot missbruk av regelverket för arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av reglerna för arbetskraftsinvandring av lågkvalificerad arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2350 av Boriana Åberg (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte bevilja arbetstillstånd för personliga assistenter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett stopp för arbetskraftsinvandring inom kategorin ”personliga assistenter” och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2460 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ytterligare förenkla möjligheten till uppehållstillstånd för doktorander och gästforskare från länder utanför EU och EES och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2461 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av regelverket för arbetskraftsinvandring i syfte att förbättra systemet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2477 av Dag Larsson m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krafttag mot illegal arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krafttag mot företag som anställer illegala och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2553 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på höga kvalifikationer för arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bristyrkesförteckning som grund för arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en arbetskraftsinvandring på svenska villkor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anställda inom akademien och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om studenter inom högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa särskilda uppehållstillstånd för gästdoktorander och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydliga regler och en lätthanterlig ansökningsprocess och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en 30-dagarsgaranti vid komplett ansökan om arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat fokus på arbetsmarknads- och studerandeärenden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en möjlighet att byta arbetsgivare och yrkestitel och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet till rättelse av mindre fel och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa spårbyten och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om grundläggande krav för arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad kontroll och mer samarbete mellan myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetsplatsinspektioner och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om påföljder vid missbruk av regelverken och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en särskild satsning mot missbruk kring utländska jordbruksarbetare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2800 av Betty Malmberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett moratorium för s.k. kompetensutvisningar till dess att riksdagen har fattat beslut om pågående utredning i frågan och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2803 av Fredrik Schulte (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetstillstånd bör ersättas med ett generellt krav på att lönen ska motsvara de faktiska lönenivåerna inom berörd bransch och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningskravet för arbetstillstånd måste göras mer flexibelt och inte fastna vid en strikt tillämpad inkomstgräns på dagens 13 000 kronor per månad och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i det fall en anställd fått för låg lön och därmed riskerar att mista sitt arbetstillstånd måste arbetsgivare i efterhand kunna skjuta till lön för att undvika utvisning och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbudet mot att ha flera anställningar för att kunna få eller behålla ett arbetstillstånd bör strykas och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beviljandet av arbetstillstånd för och anställning av en utomeuropeisk individ inte bör behöva föregås av att samma jobb först utannonserats på EU:s platsbank Eures, utan att även andra plattformar som är tillgängliga för alla är tillräckliga och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2917 av Ulrika Heie m.fl. (C):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna om flexibla anställningsformer såsom visstidsanställning och arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en långsiktig lösning för att säkra tillgången till arbetskraft till de gröna näringarna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2996 av Pia Steensland m.fl. (KD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta regler kring arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3031 av Kristina Axén Olin och Johan Forssell (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en talangstrategi för Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3262 av Arman Teimouri m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansökan om arbetstillstånd ska gå snabbt och enkelt och att åtgärder för att korta handläggningstiderna måste vidtas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3321 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att 2014 års lagändringar för att fler utländska forskare och studenter ska stanna i Sverige bör utvärderas och följas upp och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3420 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa behovsprövad arbetskraftsinvandring för att säkerställa att arbetstillfällena på den svenska arbetsmarknaden i första hand går till befintliga arbetslösa invånare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera högkvalitativ arbetskraftsinvandring framför lågkvalitativ och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn gällande lagstiftningen om semesteruttag och utbetalning av lön till personer som gynnar det svenska näringslivet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3525 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra utannonseringskravet och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrade regler för uppehållstillstånd för högkvalificerad arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa talangvisum och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en myndighetsgemensam kontaktpunkt för högkvalificerad arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en 30-dagarsgaranti för handläggning av arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny ordning för prövning av arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja försörjningskravet vid anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett försörjningskrav för anhöriga vid anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa möjligheten till spårbyte och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett stopp av arbetskraftsinvandringen för personliga assistenter bör regleras ytterligare och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera handel med arbetstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny brottsrubricering vid missbruk av systemet med arbetskraftsinvandring samt skärpta straff och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3536 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3642 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten till spårbyte efter avslag på asylansökan ska upphöra och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3663 av Hans Eklind m.fl. (KD):

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa möjligheten till spårbyte och tillkännager detta för regeringen.

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja lönegolvet för arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett försörjningskrav för familj till arbetskraftsinvandrare och tillkännager detta för regeringen.